

TÜBİTAK

ULAKBİM

Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi

2008 Yılı

Faaliyet Raporu

Üst Yönetici/Birim Yöneticisi/Birim Çalışanı olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda açıklanan faaliyetler için idare bütçesinden harcama birimimize tahsis edilmiş kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanıldığını, bu birimde, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

HAZIRLAYANLAR (Stratejik Planlama Ekibi-Birim Yöneticileri)				
#	ADI SOYADI	ÜNVAN	TARİH	İMZA
1	Serkan ORÇAN	Müdür Teknik Yrd.	16.02.2009	
2	Dr. Elife A. GÜRSES	CABİM Müdür Yrd.V.	16.02.2009	
3	Filiz MENGÜÇ	Müdür İdari Yrd.V.	16.02.2009	
4	Zafer KANBUR	Başuzman	16.02.2009	
5	Halise ÖZDEMİRCİ	Uzman	16.02.2009	
6	Aydın SONYÜREK	Uzman	16.02.2009	
7	Songül KARTAL	Şef	16.02.2009	
8				
ONAYLAYANLAR (Merkez/Enstitü Yöneticisi-Başkan Yardımcısı)				
#	ADI SOYADI	ÜNVAN	TARİH	İMZA
1	Prof.Dr. Cem SARAÇ	ULAKBİM Müdürü	16.02.2009	
2				
3				
4				
5				
6				
7				

ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU	4
1. ULAKBİM HAKKINDA BİLGİ.....	5
1.1. ULAKBİM TANITIMI	5
1.1.1. Tarihçe	5
1.1.2. Organizasyon Yapısı	6
Tablo 1: İnsan Kaynaklarına Ait Bilgiler.....	9
1.1.3. Misyon.....	11
1.1.4. Vizyon.....	11
1.1.5. Faaliyet Alanları	11
1.1.6. ULAKBİM'in Ürün/Hizmetleri	16
1.1.7. Bilişim Sistemi	18
1.1.8. Fiziksel Kaynaklar.....	19
Tablo 2: Fiziksel Kaynaklara Ait Bilgiler	19
2. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER.....	20
2.1. ULAKBİM FAALİYETLERİ	20
2.2. MALİ BİLGİLER	28
2.2.1. Mali Tablolar	28
Tablo 3: 2008 Bütçe Gerçekleşmesi (TL)	28
Tablo 4: 2008 Gelir-Gider Bütçesi Gerçekleşme Oranı	29
2.2.2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar	30
Tablo 5: 2007-2008 Gelir Bütçesi Karşılaştırma Tablosu	33
Tablo 6: 2007-2008 Gider Bütçesi Karşılaştırma Tablosu	35
Tablo 7: Finansal Oranlar Tablosu.....	35
Tablo 8: 2008 Temel Gider Kalemleri Tablosu	36
2.2.3. Mali Denetim Sonuçları	37
3. PERFORMANS BİLGİLERİ.....	38
3.1. EYLEM VE PROJE BİLGİLERİ.....	38
3.2. PERFORMANS SONUÇLARI TABLOSU.....	43
Tablo 9 : Performans Sonuçları Tablosu	43
3.3. PERFORMANS SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ.....	45
4.KURUMSAL KABİLİYETVE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	47
4.1. ÜSTÜNLÜKLER	47
4.2. ZAYIFLIKLAR.....	48
4.3. DEĞERLENDİRME.....	48

ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU

1996 yılında TÜBİTAK'a bağlı bir teknolojik kolaylık birimi olarak kurulan *Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (ULAKBİM)*; ülkemizdeki tüm akademik kurumları birbirine ve küresel araştırma ağlarına bağlayan *Ulusal Akademik Ağ* alt yapısını işletmekte ve bu ağ üzerinden yeni ağ servisleri sunarak, bir yandan ağ için araştırma geliştirme yapmakta, diğer yandan araştırmacıların ağı Ar-Ge için kullanmalarını sağlamaktadır. Ayrıca, ülkemizdeki en zengin bilimsel basılı ve elektronik bilgi kaynaklarına sahip olan *Cahit Arf Bilgi Merkezi* aracılığı ile ülke çapında yaygın bilgi ve belge erişim hizmetleri sunmaktadır. 2005 yılında TÜBİTAK'ın desteği ile başlatmış olduğu TÜBİTAK EKUAL projesi (Elektronik Kaynaklar Ulusal Akademik Lisans) ile ülkemizdeki tüm akademik kurumlara otorite durumdaki elektronik yayınların aboneliği sağlanmaktadır.

ULAKBİM kuruluşundan günümüze kadar olan süre içerisinde, bilgi çağında yaşanan hızlı teknolojik değişimler ve gelişmelere ayak uydurarak; temel faaliyet alanları ile ilgili, gerek ağ teknolojilerinde, gerekse elektronik yayıncılıktaki gelişmeleri gününün koşullarına uygun olarak yakından izlemekte ve kendini devamlı olarak yenilemektedir. Buna göre ULAKBİM; “ulusal hizmet” anlayışı çerçevesinde, eğitim ve araştırma ağ altyapısının yüksek hızlı yurt içi ve yurt dışı bağlantıları üzerinden sunduğu hizmetlerle, misyonu doğrultusunda ülkemizdeki eğitim ve araştırma kapasitesini artırmak ve bilgi hizmetlerini ulusal ölçekte yaygınlaştırmak amacıyla günün koşullarına uygun olarak geliştirmeyi hedeflemektedir.

Hazırlanan bu faaliyet raporunda da belirtildiği üzere, üstün ve kaliteli hizmet vermek, daha sorumlu ve paylaşımcı olmak, verimliliğimizi artırmak ULAKBİM olarak bundan öncesinde olduğu gibi bundan sonrasında da temel değerlerimizi oluşturacaktır.

Prof.Dr. Cem SARAÇ
ULAKBİM Müdürü

1. ULAKBİM Hakkında Bilgi

1.1. ULAKBİM Tanıtımı

1.1.1. Tarihçe

ULAKBİM'in kuruluşuna dek şüphesiz, Türkiye'de tüm üniversite ve araştırma kurumlarını birbirine bağlayan bir akademik ağ oluşturmak ve TÜBİTAK'ın kuruluş yasasında da yer aldığı şekliyle "*ulusal düzeyde hizmet verecek bir dokümantasyon merkezinin oluşturulması*" çabaları hayata geçirilmeye çalışılmış ve bu kurumlar, ULAKBİM'in ana faaliyet birimleri olan; *Ulusal Akademik Ağ (ULAKNET)* ve *Cahit Arf Bilgi Merkezi*'nin temellerini oluşturmuştur:

ULAKNET'ten önce:

1991 yılında TÜBİTAK-ODTÜ işbirliği ile kurulan *TR-NET* girişimi her kişi ve kurumu yeni çağ teknolojisi İnternet ile tanıştırmayı amaçlıyordu. Yurtdışı bağlantısı NSFNET (ABD ulusal bilim kurulu ağı) üzerinden 12 Nisan 1993 tarihinde gerçekleştirildi. Ağ finansal olarak TÜBİTAK tarafından desteklenirken, teknik operasyon ODTÜ bilgi işlem ve TÜBİTAK bilgi işlem merkezleri tarafından yürütüldü. *TR-NET*'in amacı; Türkiye'de mümkün olduğunca geniş bir platformda İnternet'in kullanımının sağlanması ve yaygınlaştırılması idi. Fakat *TR-NET* kurumsal bir kimliğe sahip olmadığından, Türkiye'de oluşturulması gereken ulusal ağ altyapısı konusunda bir yaptırım gücü bulunmamaktaydı. Nitekim İnternet'e olan ilginin hızla artması üzerine, İnternet'i yayma yönündeki çalışmalarını resmi bir kimliği olmadan sürdürmeye çalışan *TR-NET*, talebi karşılayamaz hale geldi. Bu ortamda, zaten yoğunluktan dolayı çalışamaz duruma gelen yurt dışı (NSF) bağlantısı nedeniyle, bazı üniversite ve kuruluşlar kendilerine özel yurt dışı çıkışları almaya başlamışlardı. *TR-NET*'in yurtdışı çıkışını artırması ise sorunu çözmeye ve müthiş potansiyeli karşılamaya yetmemişti. Durum son derece açıktı; ticari ve akademik ağlar birbirinden ayrılmalıydı.

Bu aşamada özel kuruluş ve kişilere yönelik İnternet çalışmaları özel firmalar tarafından sağlanmaya başlanırken, akademik dünyaya yönelik olarak da, bir eğitim ve araştırma ağının, *ULAKNET*'in kurulması planlandı.

Cahit Arf Bilgi Merkezi'nden önce:

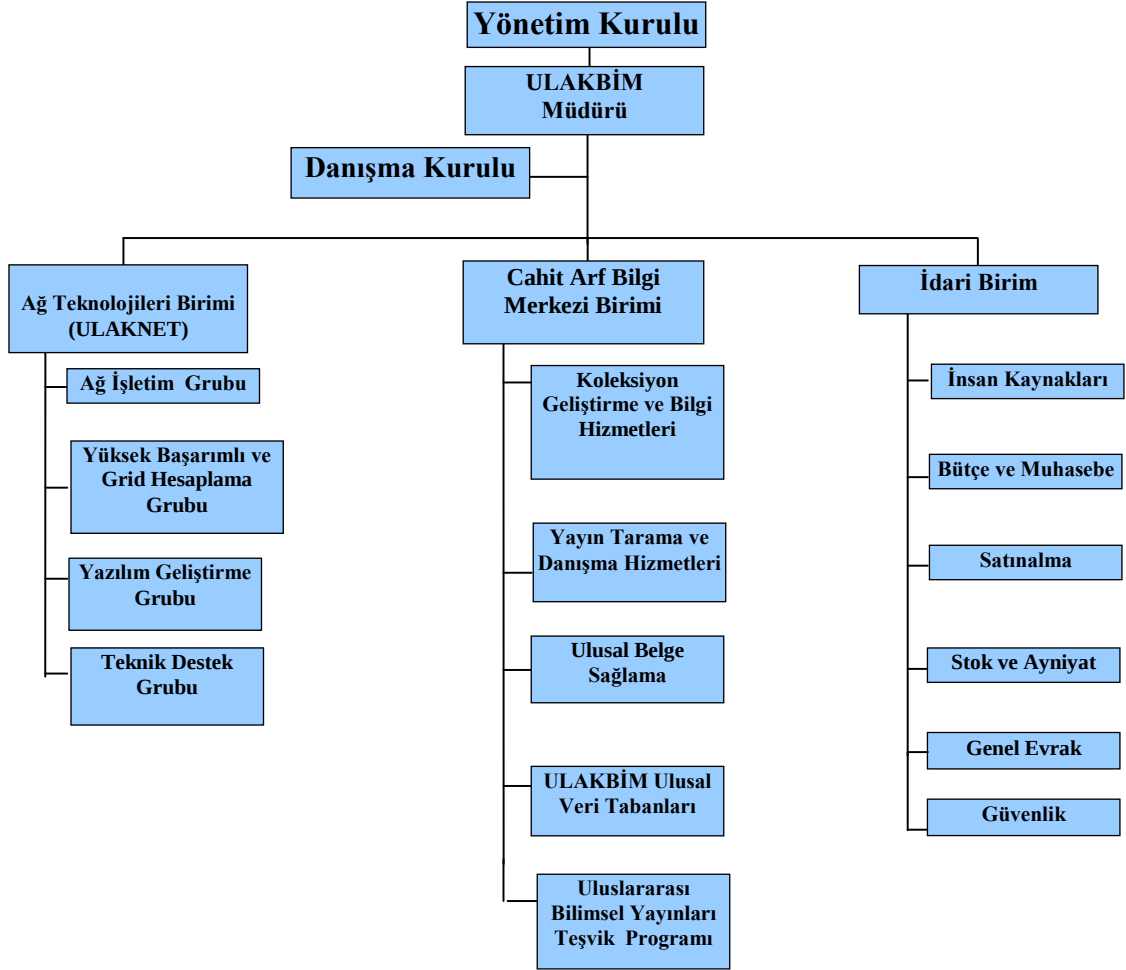
1966 yılında, TÜBİTAK kuruluş yasasına dayalı olarak, TÜBİTAK çatısı altında Türkiye'nin ilk dokümantasyon merkezlerinden biri olan *Türkiye Bilimsel ve Teknik Dokümantasyon Merkezi (TÜRDOK)* kuruldu.

1967-69 yılları arasında uzman kadrosunu tamamlayan, eğitim ve hizmetlerin yürütülebilmesi için gerekli araç ve gereçleri sağlayan TÜRDOK, ulusal ve uluslar arası kuruluşlarla yakın işbirliği halinde dokümantasyon hizmetleri vermeye ve ulusal ölçekte üretilen bilgilerin toplanıp ulaştırılabilir hale getirilmesine yönelik ulusal veri tabanları oluşturma çalışmaları yürütmeye başlamıştır. Merkez, 1992 yılında "*TÜRDOK Daire Başkanlığı*", 1994 yılında "*Enformatik Daire Başkanlığı*" altında "*Enformasyon Hizmetleri Müdürlüğü*" olarak faaliyet göstermiştir.

Diğer yandan, 1983 yılında temeli atılan YÖK Dokümantasyon Merkezi; "*Üniversitelere, bilim adamı ve araştırmacılara bilgi ve belge hizmeti sunmak*" amacıyla 26 Aralık 1984 tarihinde YÖK tarafından kurulmuştur. Merkez, kurulduğu yıllarda Türkiye'deki en zengin basılı süreli yayın aboneliğine sahip olma özelliği taşımaktaydı. 1996 yılında *ULAKBİM'in kuruluşu ile, YÖK ve TÜBİTAK arasında imzalanan bir protokol sonucunda YÖK Dokümantasyon Merkezi tarafından yürütülen bilgi hizmetleri (Tez birimi hariç) ULAKBİM'e devredilmiştir.*

1.1.2. Organizasyon Yapısı

ULAKBİM'in organizasyon şeması aşağıda sunulduğu gibidir. ULAKBİM Müdürlüğü altında; Ağ Teknolojileri Birimi, Cahit Arf Bilgi Merkezi ve İdari Birim yer almaktadır.

ULAKBİM Ağ Teknolojileri Birimi;

Ulusal Akademik Ağ (ULAKNET) İşletim Merkezi: ULAKNET; üniversite ve araştırma kurumlarının ulusal ve uluslararası düzeyde Internet ve ağ bağlantılarını gerçekleştiren Türkiye'nin en büyük eğitim ve araştırma ağıdır. Eğitim ve araştırmanın küresel çapta uygulanabilirliğinin yaygınlaştığı günümüzde etkin bir ulusal ağ altyapısı ve bunun uluslararası bağlantıları, Türkiye Araştırma Alanının olmazsa olmaz bir parçası haline gelmiştir. ULAKBİM'in temel görevleri doğrultusunda hizmet verebilmesi için tüm dünya akademik ağ modellerinde olduğu gibi, yüksek hızlı, kesintisiz bir omurga ile dış bağlantılara ihtiyaç vardır. Bu yüzden, ULAKNET'ten yararlanan yaklaşık 100.000 öğretim görevlisi ve araştırmacının, 2.200.000'in üzerinde üniversite öğrencisinin beklentilerinin hep bir adım önünde ağ hizmetleri sunmak, ULAKBİM'in en önemli hedeflerindendir. Yurtiçinde, akademik ağın doğal üyesi olan tüm uçlara teknik imkanlar dahilinde yüksek hızlarla ulaşmaya çalışan ULAKNET'in, dünya araştırma ve eğitim ağları ile bütünleşmek için Avrupa Akademik Ağı GEANT ile de AB Çerçeve Programları kapsamında desteklenen karasal bağlantısı bulunmaktadır.

Yüksek Başarımli ve Grid Hesaplama (YBH) Grubu: ULAKBİM yüksek başarımli bilgi işleme konusundaki çalışmalarına 2003 yılında kurduğu küme bilgisayar sistemi ile araştırmacıların ihtiyaç duydukları hesaplama gücüne kavuşmalarına yardımcı olarak başlamıştır. TÜBİTAK destekli Türk Ulusal Grid Altyapısı (TUGA) projesi ile ULAKBİM'in sunduğu hesaplama sistemi 1000 çekirdekli TR-Grid altyapısına dönüştürülmüş ve Avrupa Birliği 6. Çerçeve Programı destekli SEE-GRID, SEE-GRID2, EUMEDGRID ve EGEE2 projeleri ile Avrupa grid ağlarına entegre olmuştur. Grid grubu grid altyapısının işletilmesi, araştırmacılara 7/24 hizmet verilmesi, araştırmacılarımızın yüksek başarımli hesaplama taleplerine operasyonel ve altyapı desteği verilmesi, ulusal ve uluslararası projelere artan bir etkinlikte katılmaya devam edilmesi, ulusal ve bölgesel grid uygulamalarının geliştirilmesine destek verilmesi ve TR-Grid Ulusal Grid oluşumunun uluslararası platformlarda temsil edilmesi konularında çalışmalarına etkin olarak devam etmektedir.

Yazılım Geliştirme Grubu: Cahit Arf Bilgi Merkezi tarafından verilen hizmetlerin elektronik ortamda yerine getirilebilmesi için tüm yazılım altyapısı, yazılım grubu tarafından tamamıyla açık kaynak kodları ve ULAKBİM kaynakları kullanılarak web tabanlı olarak gerçekleştirilmektedir. Grup ayrıca ulusal çapta ülkenin bilgi birikimini yansıtacak bilgi ürünlerinin sunulmasına, ilgili kamu kurumları için yazılım geliştirme faaliyetlerine katkıda bulunmaktadır. ULAKBİM özelinde zaman içinde gerekli olabilecek yazılımların da geliştirilmesi grup tarafından gerçekleştirilmektedir.

Teknik Destek Grubu: ULAKBİM tarafından kullanıcılarına verilen hizmetlerin aksamaması için görevlendirilen grup, Ağ Teknolojileri Birimi ve Cahit Arf Bilgi Merkezi'ne sistem düzeyinde doğrudan teknik destek sağlamakta; üniversite bilgi işlemlerine teknik konularda bilgi desteği vermektedir. Ayrıca, ULAKNET üzerinden verilen geleneksel ağ servislerinin sürdürülmesi ve yeni nesil ağ servislerinin ağ üzerinde test edilip hizmete sunulması, ulusal ve uluslararası e-bilgi kaynaklarının ulusal arşivlerinin tutulmasına teknik destek verilmesi grubun sorumluluğundadır.

ULAKBİM Cahit Arf Bilgi Merkezi;

Koleksiyon Geliştirme ve Bilgi Hizmetleri: Ulusal ölçekte akademik bilgi ve belge erişim hizmetleri sunan Merkez aynı zamanda Türkiye'nin en zengin basılı ve elektronik kaynak koleksiyonuna da sahiptir. Koleksiyon geliştirme çalışmaları kapsamında, gerek ULAKBİM'in kullanıcılarının, gerekse TÜBİTAK Merkez ve enstitülerindeki araştırmacıların bilgi ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilen bilgi kaynakları koleksiyonuyla ulusal ölçekte bilgi ve belge erişim hizmetleri verilmektedir. Aynı zamanda, 2006 yılında TUBİTAK Bilim Kurulu Kararıyla hayata geçirilen *TÜBİTAK EKUAL (Elektronik Kaynaklar Ulusal Akademik Site Lisansı)* projesi ile de Türkiye'deki tüm üniversiteler, askeri harp okulları ve akademisi, polis akademisi ve Sağlık Bakanlığı'na bağlı eğitim ve araştırma hastanelerindeki araştırmacıların akademik bilgi üretim etkinliğini artırmak amacıyla uluslararası önde gelen bilgi üreticileri ve yayıncıları ile ulusal lisans anlaşmaları yapılmakta ve bu yolla araştırmacılara bilgiye yaygın erişim ortamı sağlanmaktadır. ULAKBİM'in bilgi kaynakları; ürünlerin içerik ve özellikleri, kullanım bilgileri ve kullanıcı ihtiyaç analizleri aracılığı ile yıllık bazda değerlendirilmektedir.

Yayın Tarama ve Danışma Hizmetleri: Yayın tarama hizmetleri aracılığı ile kullanıcılara ULAKBİM'in abone olduğu uluslararası elektronik veri tabanları ve ULAKBİM Türkçe veri tabanları üzerinden konu, kaynak ve atıf tarama hizmetleri verilmektedir. Kullanıcılar Cahit Arf Bilgi Merkezi okuyucu salonundan verilen danışma hizmetleri aracılığı ile abone olunan elektronik ve basılı bilgi kaynaklarından doğrudan kendileri yararlanabildikleri gibi, dilerlerse Web tabanlı başvuru sistemi (*Konu ve Atıf Tarama Basvuru Sistemi-KAT*) aracılığı ile uzaktan tarama başvurusunda da bulunabilmektedir. Uzaktan yapılan tarama başvuruları ULAKBİM konu uzmanları ve kütüphanecileri tarafından, merkezin abone olduğu veri tabanları üzerinden gerçekleştirilerek kullanıcılara elektronik ortamda iletilmektedir.

Ulusal Belge Sağlama: Türkiye'deki araştırmacılar ULAKBİM Cahit Arf Bilgi Merkezi hizmetleri kapsamında abone olunan basılı ve elektronik dergi (sürelî yayın) koleksiyonundan yapacakları makale fotokopi isteklerini Belge Sağlama Hizmetleri aracılığı ile gerçekleştirmektedir. Belge Sağlama hizmetleri, kullanıcıların tercihiine göre *Makale İstek Sistemi (MİS)* ve *Uzaktan Belge Sağlama Sistemi (UBSS)* olmak üzere iki sistem üzerinden gerçekleştirilmektedir. Kullanıcılar MİS sistemi ile katalog tarama / kontrolü yaparak makele isteklerini sisteme önceden tanımlamakta, merkeze geldiklerinde ise sisteme tanımlı isteklerini doğrudan işleme (ısmarlama) sokabilmekte ve

kısa bir süre içerisinde makale fotokopilerini elden teslim alabilmektedirler. UBSS ise, kullanıcıların ULAKBİM Merkeze bizzat gelmelerine gerek kalmadan, Web üzerinden uzaktan makale fotokopisi isteğinde bulunmalarını sağlayan bir online başvuru sistemidir. UBSS aracılığı ile talep edilen makale istekleri 2-3 iş günü içerisinde kullanıcıya posta yoluyla ulaştırılmaktadır.

Türkiye Bilimsel Yayın ve Atıf Göstergeleri: Bilimsel yayın göstergeleri başlığı altında tanımlanan bibliometrik çalışmalar; başlıca çeşitli kategorilerde toplanmış bilim dallarında üretilen yayın sayısı, bu yayınlara yapılan atıf sayısı ve dolayısıyla etki değeri, dünya bilimine katkı oranı, yayın üreten kamu ve özel sektörün payları ve uluslararası ortak yazarlık şeklinde tarif edilen çok yazarlı araştırmaları kapsamaktadır.

ULAKBİM Ulusal Veri Tabanları: ULAKBİM'in temel misyonlarından biri de ülkenin akademik bilgi birikimini yansıtacak bilgi ürünleri geliştirmektir. Bu kapsamda gerçekleştirilen çalışmalardan biri de, araştırmacıların Türkçe bilimsel içeriğe elektronik ortamda erişimlerini etkinleştirmek amacıyla uluslararası standartlarda veri tabanları geliştirmektir. ULAKBİM tarafından oluşturulmakta olan veri tabanları; fen, temel bilimler, mühendislik ve sosyal bilimler olmak üzere 4 ayrı konu alanında ve TÜBİTAK tarafından desteklenen projeler veri tabanı şeklindedir. Konu bazlı veri tabanlarının içeriğini oluşturan Türkçe bilimsel dergiler, ilgili konudaki akademisyenlerden oluşan bir Akademik Kurul'un danışmanlığında belirlenen akademik ve editoryal başlıklardan oluşan dergi değerlendirme kriterleri uygunluğuna bağlı olarak belirlenmektedir. Veri tabanları çoğunlukla indeks ve öz bilgileri içermekle birlikte, bir kısım makalelere tam metin olarak da erişim mümkün kılınmaktadır.

Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik Programı: 1993 yılında TÜBİTAK bünyesinde başlatılan, 2006 Mart ayından itibaren ULAKBİM tarafından yürütülen UBYT Programı, ülkemizdeki fen bilimleri ve sosyal bilimler alanındaki araştırmacıların, Sosyal ve Fen Bilimleri Atıf İndeksleri (Social Science Citation ve Science Citation Index)'nde taranan ve Dergi Atıf Raporlarında (Journal Citation Reports) yer alan dergilerde, Türkiye adresiyle yayınlanmış olan uluslararası bilimsel yayınlarına parasal teşvik vermektedir.

UBYT Programı'nın temel amacı; üniversitelerimizde, kamu ve özel sektör araştırma merkezlerinde görevli tüm öğretim elemanlarının ve araştırmacıların uluslararası düzeyde bilimsel yayın üretimini teşvik etmek ve bilim teknoloji göstergelerinde Türkiye'nin dünyada daha üst sıralara taşınmasını sağlamaktır. 2007 Mayıs ayından itibaren, ULAKBİM tarafından hazırlanan yazılım sayesinde başvurular elektronik olarak yapılmaya başlanmıştır. UBYT programından yararlanmak isteyen araştırmacılar "Online Başvuru Sistemi"ni kullanarak web üzerinden ULAKBİM'e başvuruda bulunmaya başlamışlardır. Başvurular başvuru sırasına göre UBYT görevlileri tarafından, yayımlandıkları dergiler, türleri ve programın uygulama esasları çerçevesinde belirlenen kriterlere göre incelenmekte ve teşvik edilmektedir.

ULAKBİM İdari Birim:

ULAKBİM Yönetmeliği kapsamında İdari Birim, ULAKBİM'in mali ve idari işlerini ve insan kaynakları yönetimini, bakım onarım ve teknik destek işlerini, basın, halk ve kullanıcı ilişkilerini ve güvenlik işlerini yerine getirir.

İnsan Kaynakları: ULAKBİM'in görevlerini etkin ve verimli bir şekilde yerine getirebilmesini sağlayacak insan kaynaklarının işe alınması, görevlendirilmesi, planlanması, geliştirilmesi, özlük işlerinin yapılması, insan kaynaklarına ilişkin iş tanımlarının yapılması ve takibi, eğitim planlaması, performans yönetimi, insan kaynakları yönetimi, kariyer yönetimi gibi konularda mevzuata ve kriterlere uygun olarak gerekli çalışmaların yürütülmesinden sorumludur.

Bütçe ve Muhasebe: Bütçe; ULAKBİM bütçe tekliflerinin, ayrıntılı harcama veya finansman programının hazırlanması, ön mali kontrole ilişkin ödenek kontrolünün yapılması, bütçe işlemlerinin Bütçe Kanunu ve yönetmeliklere uygun olarak gerçekleştirilmesi, kayıtlarının tutulması, mali tablolar, raporlar, yatırım programında ULAKBİM'le ilgili raporların hazırlanması görevleri yerine getirmektedir. Muhasebe biriminde; kanun, yönetmelik ve mevzuat kapsamında belgelerin denetlenmesi, zamanında düzenli kayıtlarının tutulması, ULAKBİM'in tüm alacak ve borçlarının tahsili, ödenmesinin sağlanması, takibinin yapılması, ULAKBİM hizmetlerinden sağlanan gelirlerin

kaydedilmesi, harcamaların mevzuat kapsamında uygunluğunun sağlanması, nakit hesapların (kasa, bankalar) kontrol ve takibinin yapılması, vergi, resim, sosyal sigorta primleri ve diğer kesintilerin zamanında ödenmesi, kanuni defterler, yardımcı defterler ve kayıtların tutulması ve muhafazasının sağlanması, kıymetli evrakların muhasebeleştirilmesi, mali belgelerin (mizanlar, bilanço) hazırlanması, kesin hesabın çıkartılması, ilgili mali yılın yönetim dönemi hesabı ve raporların hazırlanması Sayıştay Başkanlığı'na bildirilmesi işlemleri gerçekleştirilmektedir.

Satın Alma: ULAKBİM'in mal, hizmet, yapım işleri ile ilgili ihtiyaçlarının kanun ve mevzuat kapsamında satın alınması, ihale sürecinin mevzuata uygun biçimde yürütülmesinin sağlanması, ihale ile ilgili işlemlerin gerçekleştirilmesi, kayıtlarının tutulması, talep edilen mal ve hizmetlerle ilgili piyasa araştırması yapılması, mal ve hizmetlere ait faturaların kontrolünün, sisteme girişinin yapılması, harcama talimatı formlarının hazırlanmasında ihale usulünün, kullanılacak ödenek tutarının belirlenmesi, satınalma öncesi ve sonrasında takibin sağlanması, dış alımlarla ilgili gümrük, KDV, nakliye işlemlerinin yapılması, süreçlerin doğru, zamanında takip edilip sonlandırılması işlerinden sorumludur.

Stok Ayniyat: ULAKBİM' deki her türlü taşınırın; kayda alınması, stoklanması gereken malzemelerin uygun depolara yerleştirilmesi, depolardan giriş çıkış işlemlerinin yapılması, malzemelerin talep edilmeleri durumunda ilgili kişilere verilmeleri, dayanıklı taşınırın barkodlanması, kullanıcılara zimmet işlemlerinin yapılması, takibi, malzemelerin sayım, kaybolma, hibe, hurda, satış, devir, imha işlemlerinin yapılması, ilgili komisyonların oluşturulması, işlemlerin kayıt altına alınması, dosyalanması, arşivlenmesi, her mali yıl sonunda muhasebe ile mali analiz tutarlığının sağlanması ve taşınır yönetim hesabının verilmesi görevlerini ilgili mevzuat kapsamında yerine getirmektedir.

Genel Evrak: ULAKBİM'e gelen ve giden evrakların sistemde kaydının yapılması, dosyalanması ilgili birimlere dağıtılması, kurum içi/dışı evrak dolaşımının düzenli ve zamanında sağlanması, kurum dışına gönderilecek evrakların ücretlendirilerek Posta İşletmelerine tesliminin sağlanması, kurye işleminin yürütülmesinden sorumludur.

Güvenlik: ULAKBİM koruma ve güvenliği ilgili mevzuat kapsamında sağlanmaktadır. Belirli zamanlarda istenen raporların hazırlanması, sivil savunma işlemlerinin yürütülmesi, güvenlik ile ilgili konularda kayıtların tutulması, sorunların giderilmesi, ilgililere bilgi verilmesi işlerinden sorumludur.

Tablo 1: İnsan Kaynaklarına Ait Bilgiler

Açıklama	2004		2005		2006		2007		2008	
	Kadrolu	Proje	Kadrolu	Proje	Kadrolu	Proje	Kadrolu	Proje	Kadrolu	Proje
Y Grubu	2	0	2	0	2	0	3	0	3	0
AG Grubu	9	0	11	0	11	0	12	0	11	0
A Grubu	28	0	28	1	30	3	36	6	33	7
B Grubu	41	0	41	0	40	2	34	0	33	0
C Grubu	3	0	9	0	7	0	5	0	4	0
Toplam (T)	83	0	91	1	90	5	90	6	84	7

Açıklama	2004		2005		2006		2007		2008	
	Kadrolu	Proje	Kadrolu	Proje	Kadrolu	Proje	Kadrolu	Proje	Kadrolu	Proje
Doktora	2	0	2	0	3	0	5	0	5	0
Yüksek Lisans	13	0	14	0	13	0	14	2	13	3
Lisans	36	0	38	1	40	3	40	4	39	4
Ön Lisans	5	0	6	0	7	0	7	0	7	0
Lise	24	0	21	0	19	2	18	0	16	0
Ortaokul	3	0	5	0	3	0	2	0	1	0
İlkokul	0	0	5	0	5	0	4	0	3	0
Toplam (T)	83	0	91	1	90	5	90	6	84	7

Açıklama ¹	2004	2005	2006	2007	2008
Ortalama Çalışma (Deneyim) Süresi	11	12	13	14	15
İşe giren sayısı (G)	3	10	5	10	2
İşten çıkan sayısı (Ç)	3	4	6	9	8
Devir Sayısı (D=G+Ç)	6	14	11	19	10
Devir Oranı (=D/T) (%)	7,23	15,38	12,22	21,11	11,90
Araştırma Personeli Sayısı (E=Y+AG+A Hizmet Grubu)	39	41	43	51	47
Araştırma Personeli Oranı (E/T) (%)	46,99	45,05	47,77	56,66	55,95

1: Bu tablo sadece kadrolu personel dikkate alınarak hazırlanmıştır.

1.1.3. Misyon

Üniversiteler ve araştırma kurumları arasında araştırma ve eğitim amaçlı ağlar kurmak, işletmek, bu ağların yurt içi ve yurt dışındaki ağlarla bağlantısını sağlamak, bilgi üretimine yardımcı olacak nitelikte bilgi teknolojileri desteği sağlamak ve bu ağ üzerinden ve/veya geleneksel yollarla ülkemizdeki bilimsel bilgi üretimine yardımcı olacak şekilde akademik bilgi ve belge hizmetleri sunmak ve ülkenin bilgi birikimini yansıtacak bilgi ürünleri geliştirmektir.

1.1.4. Vizyon

Üniversiteler ve araştırma kurumlarını birbirine bağlayan akademik ağı ulusal ve uluslararası bağlamda etkileşimli, yüksek hızlı, yeni teknolojilere açık ve dünya standartlarında tutmak; bilgi ve belge erişim hizmetlerini gelişen teknolojilere uyumlu şekilde ulusal çapta yaygınlaştırmak, ulusal bilimsel bilgi ürünlerini içeren uluslararası standartlarda bilgi sistemleri geliştirmek, benzer sistemlerle entegrasyonunu sağlamak ve otorite durumundaki e-bilgi kaynaklarına ev sahipliği yaparak ulusal bir arşiv niteliğine ulaşmaktır.

1.1.5. Faaliyet Alanları

Ağ Teknolojileri Birimi

ULAKBİM'in faaliyet alanlarının önemli kısmını ULAKNET üzerinden verilen servisler oluşturmaktadır. Bu servislerin bazıları aşağıdaki gibidir:

ULAKNET Servisleri

ULAKNET Ağ İşletim Merkezi: ULAKNET ile ilgili mevcut işleyiş, yeni servislerin hizmete sunulması ve ağ planlaması türü çalışmalar ULAKBİM bünyesindeki Ağ İşletim Merkezi birimince yürütülmektedir. Ağ İşletim Merkezi, ULAKNET uçlarına ait istatistikleri günlük, aylık ve yıllık bazda tutarak ULAKNET web sayfasından erişime sunmaktadır. Bu istatistikler; ULAKNET omurgası ve yönlendirici durum istatistikleri, ULAKNET omurga istatistikleri, ULAKNET Kullanım (Uç) istatistikleri, ULAKNET hat durumu istatistikleri ve ağ servislerinden elde edilen bilgileri içerir.

Ulak-CSIRT: Ulak-CSIRT (Computer Security Incident Response Team) servisi, dış ağlardan ULAKNET'e yapılabilecek güvenlik ihlallerini önleme, gerçekleşen saldırı ve sorumlularını tespit etme ve aynı şekilde, ULAKNET'ten dış dünyaya yapılan saldırıları önleme, eğer saldırı oluşmuşsa saldırı sorumlusunu tespit ederek saldırıyla karşılaşan ağın yöneticileriyle bilgileri paylaşma servsidir.

eduroam: eduroam, Education Roaming (Akademik Dolaşım) kelimelerinin kısaltmasıdır. RADIUS tabanlı altyapı üzerinden 802.1x güvenlik standartlarını kullanarak, eduroam üyesi kurumların kullanıcılarının diğer eğitim kurumlarında da sorunsuzca ağ kullanımını amaçlamaktadır. İlk kez ULAKBİM, Ankara Üniversitesi ve ODTÜ arasında 2007 sonlarında başlatılan bu servisin kullanımının yaygınlaştırılması çalışmaları devam etmekte olup, amaç, başta Avrupa olmak üzere yurtdışındaki üniversitelere eğitim amaçlı olarak giden Türk araştırmacıların kendi üniversitelerindeki haklarıyla gittikleri yerdeki ağ kaynaklarına yetkilendirilmiş kablosuz bağlantı sağlayabilmelerini amaçlamaktadır.

Nitelikli Servis (QoS) Hizmeti : QoS Hizmeti ile ULAKNET politikaları doğrultusunda, video konferans gibi gecikmeye duyarlı uygulamalarda gecikmelerin önlenmesi amaçlanmaktadır.

Çoklu Dağıtım (Multicast): ULAKNET omurgasında, ses ve görüntü gibi çoklu ortam verilerinin daha etkin bir şekilde kullanımına imkan veren çoklu dağıtım (multicast), bir sunucu tarafından üretilen verinin çok sayıda alıcıya daha etkin olarak gönderilmesini sağlayan bir teknolojidir.

IPv6: ULAKNET'in global IPv6 omurgası ile bağlantının yapılabilmesi için çalışmalar 2003 yılında başlamıştır. 2001:A98::/32 IPv6 adres aralığı RIPE'dan alınmıştır. 2003 yılı Haziran ayından itibaren Avrupa Akademik Ağı GEANT ile IPv6 bağlantısı tamamlanmıştır ve ULAKBİM'in sunucu ve servisleri IPv6 destekler hale getirilmiştir.

IP Üzerinden Ses İletimi (VoIP): VoIP sesin telefon şebekesi yerine İnternet üzerinden taşınmasını sağlayan teknolojidir. Bu konudaki çalışmalar 2004 yılında yasal engellerin ortadan kalkması ile Türk Telekom şebekesine girmeden sadece ULAKNET üzerinde ses iletimine imkan verecek şekilde başlamıştır.

FTP, Proxy ve Akamai Servisleri : <ftp://ftp.ulak.net.tr> sunucusu 6TByte disk kapasitesine sahip olup üzerinde belli başlı tüm serbest yazılımlar, işletim sistemleri ve güvenlik güncellemeleri bulunmaktadır. Sunucu ftp hizmetinin yanında web yansı hizmeti de vermektedir.

DNS Servisi: Bütün dünyaya hizmet veren 13 kök DNS sunucusundan biri olan i.rootservers.net sunucuları 2004 Eylül ayından itibaren merkezimizde hizmet vermektedir. Türkiye'ye ait isim çözümlemelerinin yapıldığı .tr DNS sunucularından birisi merkezimizde 2004 Ağustos ayından itibaren hizmet vermeye başlamıştır. Ayrıca, ULAKBİM DNS sunucuları isteyen üniversitelere ikincil DNS hizmeti vermekte olup, olağanüstü hallerde (deprem vb. gibi afet durumları) tüm Türkiye'ye hizmet verecek kapasiteye sahiptir.

GRID ve Yüksek Başarımlı Hesaplama: ULAKNET üzerinden verilen servislerden biri de grid servsidir. Grid, bilgisayarların hesaplama ve veri depolama kaynaklarını İnternet üzerinden paylaşmak amacıyla oluşturulmuş bir yapıdır. ULAKBİM, rekabetçi araştırma ortamının gerektirdiği yüksek işlem gücüne ulaşmak isteyen araştırmacıları yüksek başarımlı bilgi işleme, grid altyapıları ve uluslararası grid projeleri konularında bilgilendirmektedir. ULAKBİM, bölgesel grid uygulamaları geliştirmek, uluslararası grid projelerinde etkin olarak yer almak ve ulusal grid altyapısını işletmek amacıyla çalışmaktadır. Bu kapsamda, araştırmacılar arasında grid bilincinin yaygınlaştırılması için çalıştay ve bilgilendirme toplantıları da yapılmakta ve grid altyapısını kullanabilecek araştırmacı potansiyelinin altyapıyı kullanmasına çalışılmaktadır.

Türk Ulusal Grid e-Altyapısı (TUGA) Projesi

Bu proje ile, yüksek başarımlı bilgisayar kümelerinin üniversite bünyelerinde kurularak ulusal grid altyapısının oluşturulması amaçlanmıştır. 2006'da başlayıp 2007 Ekim ayında sona eren projede bilgisayar kümeleri belirlenmiş merkezlere yerleştirilmiş ve ulusal grid altyapısı altında birleştirilmiştir. Bilindiği üzere, ulusal grid yapısının kurulması ve Avrupa grid altyapısına entegre olması için gerekli çalışmalar ULAKBİM tarafından yürütülmektedir. Ulusal grid altyapısı (TUGA), Avrupa grid yapıları başta olmak üzere diğer grid yapılarına bir giriş kapısı olduğundan Türkiye'deki araştırmacı çevresine muazzam bir hesaplama kaynağı sunmaktadır.

Avrupa Birliği Çerçeve Program Projeleri

GEANT2 (European multi-gigabit computer network for research and education): Eylül 2004'de başlayan ve Avrupa'dan 30 ülkenin araştırma ve eğitim ağlarının dahil olduğu proje ile Avrupa çapında yüksek performanslı ve en son teknolojilerin kullanıldığı, yeni ağ servislerinin geliştirildiği, Avrupa Araştırma Alanı (ERA) altyapısını oluşturacak bir ağ alt-yapısının kurulduğu ve geleceğinin planlandığı projedir.

EGEE (Enabling Grids for E-science - Avrupa E-Bilimi için Grid Altyapısı Projesi): EGEE, Avrupa araştırma ağına destek vermek için ulusal ve bölgesel grid yapılarının Avrupa grid yapısına entegrasyonunu sağlayan ve araştırmacılar için sürekli hizmet veren bir servistir. EGEE altyapısı tüm akademik çalışanlara ve üst düzey gizlilik gerektirmeyen ticari uygulamalara açıktır. Pilot uygulama olarak yüksek enerji fiziği ve biyoinformatik çalışmalar yürütülmektedir. ULAKBİM 2006 yılının Mayıs ayında başlayan EGEE-2 projesinde yer almış olup, AB ÇP7 kapsamında 2008 yılında başlayan EGEE-3 projesine de kabul edilmiştir.

SEE-Grid-SCI (Güneydoğu Avrupa E-Bilimi için Grid Tabanlı E-Altyapı Projesi): ULAKBİM, 2004 Mayıs ayında başlayan SEE-Grid projesinde etkin olarak yer almış olup, 2006 Mayıs ayında başlayan ikinci fazında da WP4 paketinde eş lider olarak görev almıştır. SEE-Grid projesinin amacı; Güney Doğu Avrupa ülkelerinin, Pan-Avrupa başta olmak üzere tüm grid girişimlerine katılımı için özel destek sağlamaktır. SEE-Grid-1 projesinde bölgesel grid uygulaması geliştirmesi konusunda alt yüklenici olarak Bilkent Üniversitesi ile çalışan ULAKBİM, SEE-Grid-2 projesinde Bilkent, Koç, Boğaziçi ve Orta Doğu Teknik Üniversiteleri ile beraber çalışmıştır. Böylece ULAKBİM üniversitelerimize AB Çerçeve projeleri üzerinden bilgi ve fon aktarılması konusunda önemli bir görevi yerine getirmektedir. Projenin 3. fazı olan SEE-GRID-SCI projesi Avrupa Komisyonu tarafından kabul edilmiş olup, 2008 yılının Mayıs ayında başlamıştır. Projede Türkiye'den ODTÜ ve Boğaziçi Üniversitesi ile beraber çalışılmaktadır.

BSI-Net (BlackSea Interconnection Network): ULAKBİM proje koordinatörlüğünde 2008 yılında başlayan proje ile Güney Kafkasların (Azerbeycan, Gürcistan ve Ermenistan) Avrupa Akademik Ağına (GEANT) bağlantısı gerçekleştirilecektir. Dünya çapındaki bilimsel projelerde önemli iş birliği fırsatlarının oluşmasına yol açacak proje, Kafkaslar ve Avrupa arasındaki sayısal uçurumun giderilmesine de katkıda bulunmayı, İpek Yolu'nun, yüksek kapasiteli bağlantılarla desteklenmiş yeni ve modern bir Elektronik İpek Yolu'na dönüşmesini sağlamayı hedeflemektedir. 1 Mart 2008'de başlayan ve 2 milyon Avroluk bütçeye sahip projenin, 1,4 milyon avrosu Avrupa Komisyonundan karşılanmaktadır.

Yazılım Grubu

Yazılım grubumuzun faaliyet alanları;

- Üniversite ve araştırma kuruluşlarının bilgi üretimine yardımcı olacak bilgi toplama ve derleme çalışmalarını yürütmek ve bu bilgilerin sınıflandırılmasını ve düzenlenmesini sağlamak,
- Cahit Arf Bilgi Merkezi tarafından verilen bilgi belge erişim hizmetlerinin elektronik ortamda gerçekleşmesini sağlamak: (Belge Sağlama Sistemi, Süreli Yayınlar Otomasyon Sistemi, Makale İstek Sistemi (MIS), Konu/Atıf Tarama Sistemi, Ulusal Veritabanları Otomasyon Sistemi)
- ULAKBİM basılı/elektronik dergiler koleksiyonu ve Gazi Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, ODTÜ ve Bilkent Üniversitesi kütüphanelerinin süreli yayın koleksiyonlarını içeren toplu kataloğu oluşturmak, genişletmek ve güncellemek,
- Bilgi kaynaklarını elektronik ortamda paylaşmak ve ULAKBİM'in bu konudaki bilgi birikiminden yararlanmak isteyen kuruluşlara danışmanlık yapmaktır.

Cahit Arf Bilgi Merkezi (CABİM)

Cahit Arf Bilgi Merkezi'nde gerçekleştirilen çeşitli faaliyet ve hizmetler şu şekildedir:

Koleksiyon Geliştirme ve Akademik Bilgi Hizmetleri: Merkez'in bilgi hizmetlerini ulusal ölçekte yaygınlaştırma misyonu doğrultusunda, her yıl düzenli olarak koleksiyon analizleri ve başta akademik olmak üzere kullanıcı ihtiyaç analizleri yapılmakta ve bu doğrultuda akademik bilgi kaynakları koleksiyonu geliştirilmektedir. Merkez bilimsel süreli yayınlar açısından Türkiye'nin en zengin koleksiyonuna sahip özel bir bilgi Merkezi niteliğindedir. Merkezin basılı ve elektronik bilgi kaynaklarından gerek doğrudan Merkez'den gerekse artan oranda uzaktan başvuru sistemleri ile Web üzerinden ulusal ölçekte bir kullanıcı kitlesi yararlanmaktadır.

TÜBİTAK Merkez ve Enstitüleri'ne Yönelik Bilgi Hizmetleri: Koleksiyon geliştirme çalışmaları kapsamında TÜBİTAK Merkez ve enstitülerindeki araştırmacıların bilgi ve kaynak ihtiyaçları da değerlendirilerek basılı bilimsel dergiler ve e-bilgi kaynakları (veri tabanları) abonelikleri ve buna ait tüm işlemler Cahit Arf Bilgi Merkezi bünyesinde yürütülmektedir.

TÜBİTAK EKUAL Projesi: Ülkemizdeki araştırmacıların bilgi kaynaklarına yaygın ve hızlı erişimi mümkün kılarak bilimsel yayın üretim performansını artırmak amacıyla, TÜBİTAK Bilim Kurulu Kararı doğrultusunda 2006 yılından bu yana uluslararası önde gelen yayınevleri / bilgi üreticileri ile ulusal

lisanslama faaliyetleri yürütülmektedir. Ulusal lisans kapsamında abone olunan otorite bilgi kaynakları ile bilgiye erişimde akademisyenler arasında fırsat eşitliği sağlanmış ve bilimsel faaliyetlere önemli ölçüde destek olunmuştur.

Uzaktan Başvuru Sistemleri ve Bilgi Hizmetleri: Kullanıcıların Merkez'in bilgi kaynaklarından uzaktan da yararlanabilmeleri için geliştirilen; *Konu ve Atıf Tarama Başvuru Sistemi (KAT)*, *Ulusal Belge Sağlama Sistemi (UBSS)* ve *Makale İstek Sistem*'leri aracılığı ile Türkiye'nin her yerinden yayın tarama ve belge sağlama(yurt içi, yurt dışı makele, tez vd.) istekleri karşılanmaktadır. Bunun yanı sıra, ULAKBİM danışma hizmetleri kapsamında Merkez'e gelen kullanıcılara da mevcut kaynaklar aracılığı ile bilgi ve belge hizmetleri sunulmaktadır.

Sürelî Yayınlar Toplu Kataloğu ve Kütüphaneler Arası Kaynak Paylaşımı: Kütüphanelerin birbirlerinin bilgi kaynaklarından faydalanmak koşulu ile işbirliği ve kaynak paylaşımını mümkün kılmak amacıyla geliştirilen, mevcut haliyle Ankara'daki belirli kütüphanelerin (Bilkent, ODTÜ, Hacettepe, Gazi, Başkent) Sürelî Yayınlar koleksiyon bilgilerini içeren katalog aracılığı ile kullanıcılar ilgili kütüphanelerin sürelî yayın aboneliklerini tek bir ortamdan tarayarak görebilmektedir. Bunun yanı sıra, *ULAKBİM Ortak Belge Sağlama (OBES) Projesi* ile de belge sağlama hizmetlerinde kütüphaneler arası işbirliği çalışmaları yürütülmektedir.

Ulusal (Türkçe) Veri Tabanları Geliştirme: Ülkemizdeki araştırmacıların Türkçe bilimsel dergilerde yer alan makalelere erişimlerini etkinleştirmek ve ulusal bilimsel literatürü derleyebilmek amacıyla; Merkez bünyesinde yürütülen faaliyetler kapsamında Sağlık Bilimleri (Tıp); Tarım, Veteriner ve Biyoloji Bilimleri, Mühendislik ve Temel Bilimler ve Sosyal Bilimler alanlarında ilgili bilimsel dergileri indeksleyen Türkçe veri tabanları oluşturulmakta, geliştirilmekte ve Web üzerinden kullanıcıların hizmetine ücretsiz olarak sunulmaktadır. Veri tabanlarında indekslenecek dergiler Merkez bünyesinde görev alan akademik Kurullar danışmanlığında ve uluslararası akademik dergi değerlendirme kriterleri üzerinden gerçekleştirilmektedir.

TÜBİTAK Destekli Projeler Veri Tabanı: TÜBİTAK Araştırma Grupları tarafından desteklenen ve tamamlanan projelerin sonuç raporları Merkez bünyesinde geliştirilmekte olan Projeler veri tabanında indekslenmekte ve Projelerin bibliyografik ve bir kısmının tam metin bilgilerine Web üzerinden elektronik olarak erişim sunulmaktadır.

Türkiye Bilimsel Yayın ve Atıf Göstergeleri: Türkiye'nin evrensel bilime katkısı ve uluslararası yayın sıralamasındaki yerinin belirlenmesi amacıyla her yıl düzenli olarak Türkiye'nin yayın ve atıf performans ölçümüne yönelik Bibliometrik çalışmalar yürütülmektedir. İlgili çalışmalar kapsamında belirli yıl aralıklarında ve kümülatif olarak; ülke karşılaştırmaları, bilim dalları karşılaştırmaları, dünya bilimine katkı oranı, yayın üreten kamu ve özel sektörün payları ve uluslararası ortak yazarlık vb. gibi çeşitli alanlarda bilgiler elde edilmektedir.

Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik Programı (UBYT): Ülkemizdeki fen bilimleri ve sosyal bilimler alanlarındaki araştırmacıların, ISI Sosyal ve Fen Bilimleri Atıf İndeksleri (Social Science Citation ve Science Citation Index)'inde taranan ve Dergi Atıf Raporlarında (Journal Citation Reports) yer alan dergilerde yayınlanan Türkiye adresli uluslararası bilimsel yayınları teşvik etmeye yönelik programdır.

1.1.6. ULAKBİM'in Ürün/Hizmetleri

1. BTY Araştırmaları Yapmak

1.1 Yeni Ürün / Sistem Geliştirmek

1.1.1 Tasarım / Donanım Geliştirmek

1.1.1.1 Önürün (Prototip) Üretimi

1.1.1.2 Özel Tasarımlı Üretim

1.1.2 Yazılım Geliştirmek

■ Kütüphaneler Arası Toplu Katalog Yazılımı

■ UBYT Yazılımı

■ T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları Envanteri Yazılımı

■ ULAKBİM e-Kütüphanecilik Hizmetleri Yazılımları (Sürelî Yayın Otomasyonu, Ulusal Veri Tabanları Otomasyonu, Belge Sağlama Otomasyonu, Konu Atıf Tarama vb.)

■ ULAKBİM Bağ Çözümleyici Yazılımı

■ Ulusal Atıf Dizini

1.1.3 Sistem Geliştirmek

■ Ulusal Yeni Nesil IP Protokolü (IPv6) Altyapısına Geçiş Sistemi

■ Kütüphaneler Arası Kayıt Paylaşım Sistemi

1.2 Yeni Yöntem Geliştirmek

1.2.1 Analiz ve Ölçüm Yöntemleri Geliştirmek

1.2.2 Test Yöntemleri Geliştirmek

1.3 Bilgi Üretmek

1.3.1 Temel Bilimlerde Bilgi Üretmek

1.3.2 Yeni Teknoloji Geliştirmek

1.4 E-Devlet Uygulamalarına Katkıda Bulunmak

1.4.1 Kök Sertifika ve Sertifika Hizmeti Sunmak

■ Tr-Grid Altyapısı Üzerinde Sertifika Sunucusu Hizmeti

1.5 Milli Olması Gerekli ve Stratejik Alanlarda Özel Projeler Üretmek ve Gerçekleştirmek

2. **BTY Altyapısının Gelişmesine Katkı Sağlamak**

2.1 İdari, Mali ve Hukuki BTY Altyapısını Geliştirmek

2.2 Teknoloji Geliştirme ve Serbest Bölgeleri

2.3 Ar-Ge'ye Kolaylık Sağlamak

2.3.1 Test ve Analiz Yapmak

- Ulaştırma ve Milli Eğitim Bakanlıkları tarafından yapılan büyük bilgisayar alımlarında Bilgisayar Performans Ölçüm(BPÖ)Hizmetleri

2.3.2 Danışmanlık Hizmetleri

2.3.3 Eğitim Hizmetleri

- ULAKNET Uçlarına verilen açık kaynak kodlu ağ yazılımları eğitimi

- Cisco Yerel Ağ Akademisi

2.3.4 Bilirkişi Hizmetleri

2.3.5 Bilim İnsanları İçin Altyapı Oluşturmak ve İşletmek

1. Uluslararası Bilimsel Yayınları teşvik Programı(UBYT)
2. Tr-Grid Servisleri (Yüksek Başarımli Hesaplama ve Grid Servisi)

3. **BTY Bilgilerine Erişimi Kolaylaştırmak**

3.1 Bilgi Ürün ve Hizmetlerine Erişim Sağlamak

- TÜBİTAK EKUAL – Ulusal Lisans Abonelikleri
- ULAKBİM Bilgi Hizmetleri (basılı ve elektronik bilgi kaynakları)
- Belge Sağlama ve Yayın Tarama Hizmetleri
- Süreli Yayınlar Toplu Kataloğu
- Ulusal Veri Tabanları

3.2 Ağ Hizmetleri

- Internet (IP) Erişim Hizmeti
- ULAK-CSIRT (Computer Security Incident Response Team) Servisi
- Eduroam (Educational Roaming)

- Çoklu Dağıtım (multicast) Servisleri
- IP Üzerinden Ses İletim Servisi (VoIP)
- Trafik Önceliklendirme Servisi (QoS)
- FTP Servisi
- DNS Servisi
- Proxy Servisi
- İçerik Sağlama Sunucusu

3.3 E-Dergi Hizmetleri

- Elektronik Veri Tabanları (EKUAL/Kurumsal)
- Sunucularımızda Arşivlenen Veri Tabanları
- ULAKBAĞ Çözümleyicisi Hizmeti

3.4 TÜBİTAK Kurumsal Web Sitesi

1.1.7. Bilişim Sistemi

Sunucu

ULAKBİM bilgi işlem sistem altyapısı %95'i TR-Grid altyapısında kullanılan 300 adet sunucudan oluşmaktadır. (Tr-Grid altyapısı toplamda 1350 çekirdek ile hizmet vermektedir.)

Depolama kapasitesi:

TR-GRID altyapısı için 2008 yılında satın alınan net 500 Tbyte Raid destekli depolama alanı bulunmaktadır. Ayrıca ULAKBİM'in diğer servisleri için kullanılan net 23 Tbyte depolama alanı daha bulunmaktadır.

Anahtarlama cihazı:

- Sistem odası ve katlarda bulunan kullanıcı bilgisayarlarının bağlandığı 6 adet Cisco, 3 adet 3com, 1 adet Nortel marka Fast-Ethernet anahtarlama cihazı.
- Cisco ağ akademisi laboratuvarında bulan 12 adet araştırma/egitim amaçlı anahtarlama cihazı.
- TR-Grid altyapısında kullanılan 1 adet Cisco 6509 1 Adet 3Com 8814 gigabit ethernet, 5 adet 3com 3870 anahtarlama cihazları ve sunucu yönetim modüllerinin bağlantısı için 6 adet cisco Fast ethernet anahtarlama cihazı.

Yönlendirici ve Transmisyon Cihazları:

ULAKNET omurgasında 3 POP noktasında (Ankara, İstanbul, İzmir) iki adet Cisco GSR 12012, bir adet Cisco GSR 12008 ile 2 adet Huawei yönlendirici cihaz bulunmaktadır. ATM bağlantılarda kullanılan 6 Adet Nortel marka STM-16 kapasiteli SDH cihaz da hizmet vermeye devam etmektedir.

Kapasite Arttırımı Çalışmaları

ULAKNET'in Avrupa Akademik Ağı GEANT2'ye bağlantısı Ağustos ayında 8 kat artırılarak 622 Mbps'ten 5 Gbps'e çıkarken, Internet çıkışı yıl sonu itibarıyla 2 Gbps'ten 4 Gbps'e çıkarılmıştır.

Bilişim Sisteminin Kurum Faaliyetlerine Katkısı

ULAKBİM bünyesinde gerek kütüphane gerekse ULAKNET teknik hizmetlerinin tamamına yakını bilişim sistemleri kullanılarak gerçekleştirilmektedir. Yapılan tüm çalışmalar hizmetlerin kullanıcılarımıza internet ortamında maksimum erişilebilirlik ile sunulması amacıyla yöneliktir.

1.1.8. Fiziksel Kaynaklar

ULAKBİM Yerleşkesi Kapalı Alanı ve Türü:

Yükseköğretim Genel Kurulu'nun 96.2.26 sayılı kararı doğrultusunda hazırlanan "Yükseköğretim Kurulu Yayın ve Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı Bünyesinde Bulunan Süreli Yayınlar ile Uluslararası Bilgi Tarama Hizmetleri ve Bunlara Ait Demirbaşlar ve Hizmet Binasının Kullanım Hakkının Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'na devri ile ilgili Protokol" YÖK Başkanı ve TÜBİTAK Başkanı tarafından imzalanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu protokolün "Devirle İlgili Olarak Hizmet Binasının Kullanım Esasları" başlıklı 6. Maddesi uyarınca YÖK Binasının B-5 Bloğunda yer alan 1,2,3,4 ve 5. katlar ile 2. kata bağlantılı okuyucu salonu dahil 8700 metrekarelik alan Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi'ne tahsis edilmiştir.

Tablo 2: Fiziksel Kaynaklara Ait Bilgiler

Açıklama	2004	2005	2006	2007	2008
Hizmet Binası (sayı, m ² , vb.)	1/8700m2	1/8700m2	1/8700m2	1/8700m2	1/8700m2
Lojman (sayı, m ² , vb.)	-	-	-	-	-
Taşıt aracı (sayı)	-	-	-	-	-
Yeşil alan (m ²)	-	-	-	-	-
Dinlenme alanı (m ²)	-	-	-	-	-

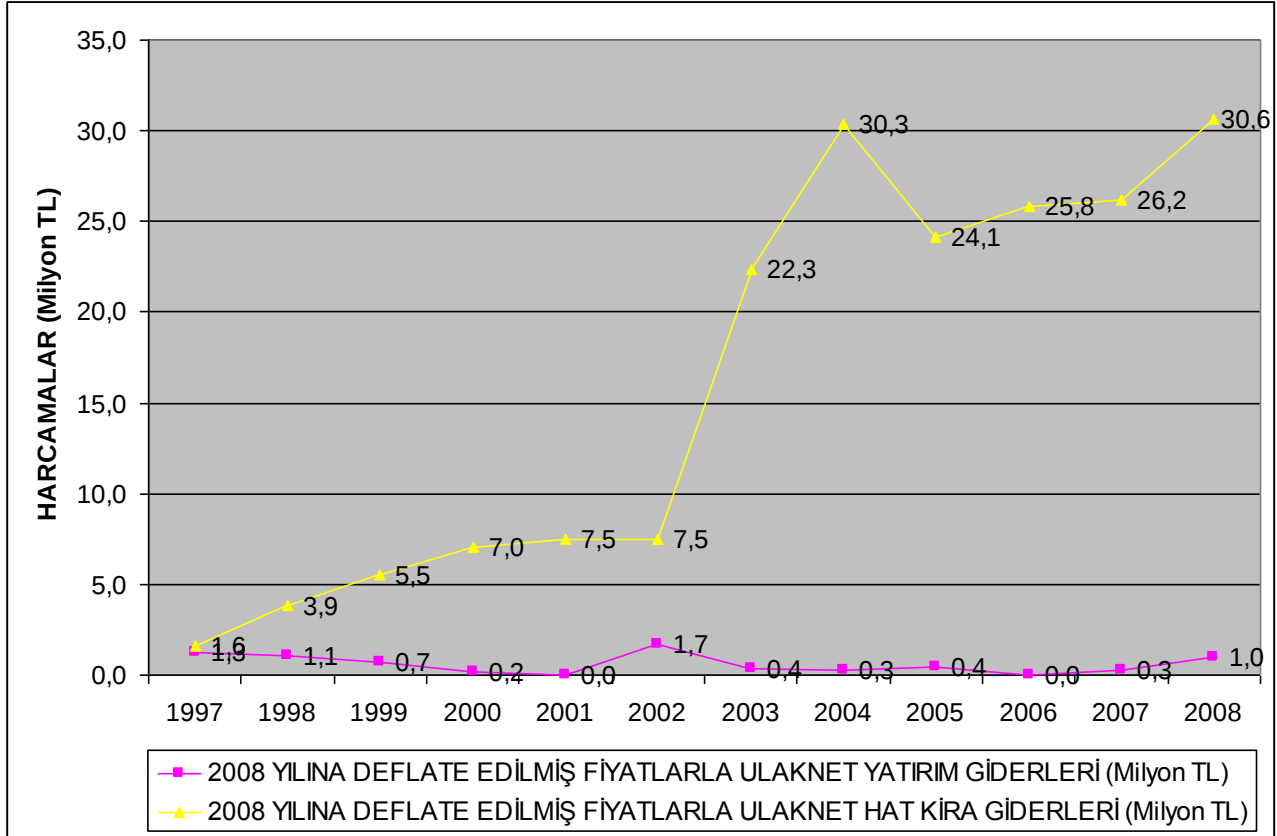
2. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

2.1. ULAKBİM Faaliyetleri

Ağ Teknolojileri Birimi (ULAKNET)

ULAKNET'in Avrupa Akademik Ağı GEANT2'ye bağlantısı Ağustos ayında 8 kat artırılarak 622 Mbps'ten 5 Gbps'e çıkarken, Internet çıkışı yıl sonu itibarıyla 2 Gbps'ten 4 Gbps'e çıkarılmıştır.

2006-2008 döneminde kurulan 41 yeni üniversitenin 32'sinin metro ethernet teknolojisi ile doğrudan bağlantısı tamamlanmış, ULAKNET'e bağlı toplam uç sayısı 720'ye, kullanıcı sayısı yaklaşık 2.300.000'e ulaşmıştır.

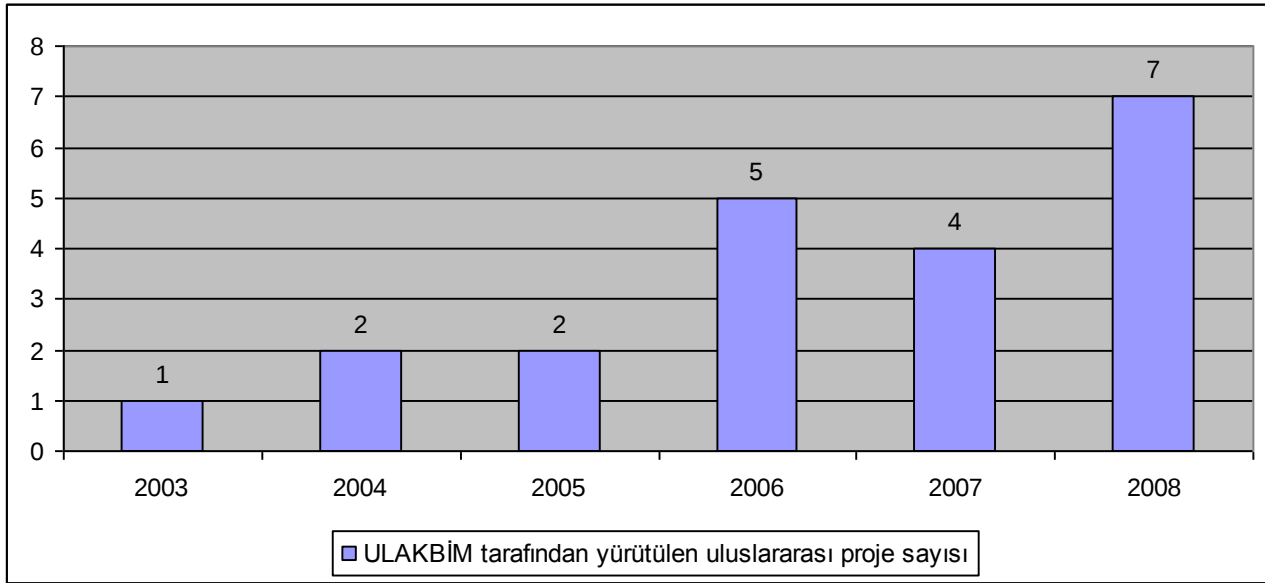
Şekil 1: ULAKNET giderleri

2008 yılında Ağ Teknolojileri Birimi tarafından 7 tanesi AB, 1 tanesi DPT destekli olmak üzere toplam 8 proje yürütülmüştür.

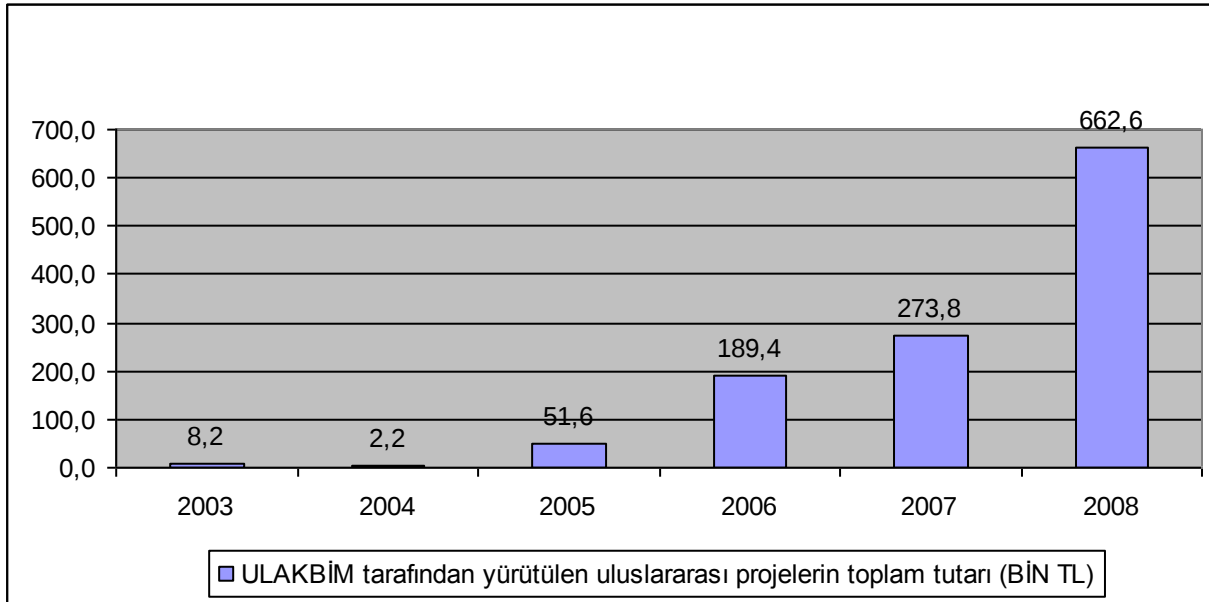
2008 yılı içinde; AB 6. ÇP projeleri olan EGEE-II (Enabling Grids for e-Science), SEE-GRID-2 (South Eastern European Grid-enabled infrastructure Development) ve EUMEDGRID (Empowering eScience Across the Mediterranean) projeleri başarılı ile sonuçlandırılmış, 7. ÇP kapsamında EGEE-III, SEE-GRID-SCI ve proje koordinatörlüğünü ULAKBİM'in yaptığı BSI (BlackSea Interconnection) isimli 3 yeni proje başlamıştır.

ULAKBİM proje koordinatörlüğünde 2008 yılında başlayan proje ile Güney Kafkasların (Azerbeycan, Gürcistan ve Ermenistan) Avrupa Akademik Ağına (GEANT) bağlantısı gerçekleştirilecektir. Dünya çapındaki bilimsel projelerde önemli iş birliği fırsatlarının oluşmasına yol açacak proje, Kafkaslar ve Avrupa arasındaki sayısal uçurumun giderilmesine de katkıda bulunmayı, İpek Yolu'nun, yüksek kapasiteli bağlantılarla desteklenmiş yeni ve modern bir Elektronik İpek Yolu'na dönüşmesini sağlamayı hedeflemektedir. 1 Mart 2008'de başlayan ve 2 milyon Avroluk bütçeye sahip projenin, 1,4 milyon avrosu Avrupa Komisyonundan karşılanmaktadır.

2008 yılında; TÜBİTAK 1007 KAMAG programı kapsamında teklif edilen 2 projeden birisi, DPT 2009-2011 programı için teklif edilen 2 projesinin her ikisi, AB 7.ÇP için teklif edilen 4 projesinden 2 tanesi 2009 yılından itibaren başlamak üzere kabul edilmiştir.

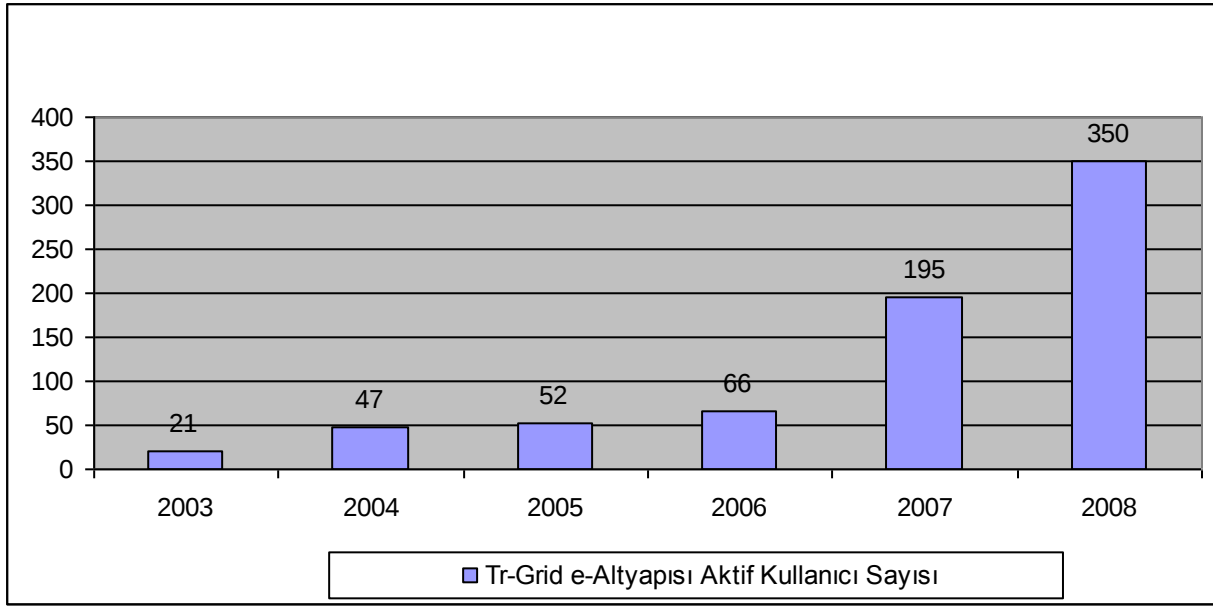

Şekil 2: ULAKBİM tarafından yürütülen uluslararası proje sayısı

Şekil 3: ULAKBİM tarafından yürütülen uluslararası projelerin toplam tutarı (Bin TL)

Tr-Grid E-Altyapısı: Tr-Grid e-altyapısı kullanıcı sayısı, 45 ayrı üniversite 18 ayrı disiplinden olmak üzere 350'ye yükselmiştir (Şekil 4). CERN (Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi) tarafından yürütülmekte olan Yüksek Enerji Fiziği deneyleri veri paylaşımı ve depolama sisteminde, TR-Grid altyapısının, bir "tier-2" merkez olabilmesi için gerekli idari ve teknik çalışmalar, TAEK (Türkiye Atom Enerjisi Kurumu) ve ULAKBİM koordinasyonunda tamamlanmış ve toplamda 490 Tbyte net depolama alanı deneyler için hazırlanmıştır. Altyapıda toplamda 640 Tbyte ve 1350 çekirdek sayısına ulaşılmıştır.

Şekil 4: Tr-Grid e-altyapısı aktif kullanıcı sayısı

Ulusal Toplu Katalog Projesi: DPT Bilgi Toplumu Stratejisi (2006-2010) 38. Eylem Planı kapsamındaki “Entegre E-Kütüphane Sistemi” için T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ile eşgüdüm içinde gerçekleştirilen TO-KAT Sistemi Beta Sürümü Eylül 2008’de devreye alınmıştır. Sisteme; Milli Kütüphane, YÖK Ulusal Tez Merkezi ve TÜBİTAK Proje Raporlarının da dahil olduğu 10’u aşkın kütüphane dahil edilmiş olup, 2008 yıl sonu itibarıyla yaklaşık 2.300.000 kaydın sorgulaması yapılabilmektedir.

IPv6 Trafik Değişim Noktası: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, DPT, İnternet Servis Sağlayıcı kurumlar ile yapılan bir dizi toplantı sonucunda, Türkiye’deki tüm servis sağlayıcılar arasında IPv6 trafiğinin değişimine olanak sağlayacak, IPv6’ya geçiş çalışmalarında test yatağı işlevi görecek bir değişim noktası oluşturulmuştur.

Eduroam Servisi: 2007 yılı Aralık ayında aktif hale gelen eduroam (Educational Roaming - Akademik Dolaşım) servisine dahil olan üniversite/kurum sayısı 7’ye yükselmiştir.

OLTA Servisi: ULAKNET uçlarına ait "Bilgisayar Güvenlik Olayları" kayıtlarının girildiği ve takip edildiği ULAK-CSIRT tutulduğu OLTA (Olay Takip) Sistemi kurulmuş ve tüm ULAKNET uçlarının hizmetine sunulmuştur.

Avrupa Birliği 7. Çerçeve Program Projesi EGEE-III (Enabling Grids for E-scienceE) kapsamında her yıl farklı bir ülkede düzenlenen EGEE Konferansı bu yıl EGEE’08 adıyla 22-26 Eylül 2008 tarihlerinde İstanbul’da ULAKBİM tarafından Harbiye Askeri Müzesi’nde düzenlendi ve Konferansa 53 farklı ülkeden 550 araştırmacı katılmıştır.

ULAKNET Eğitim ve Çalıştay’ı bu yıl Nisan ayında Konya Selçuk Üniversitesinde düzenlenmiş, 87 üniversite ve kurumdan 200 kişi etkinliğe katılmıştır.

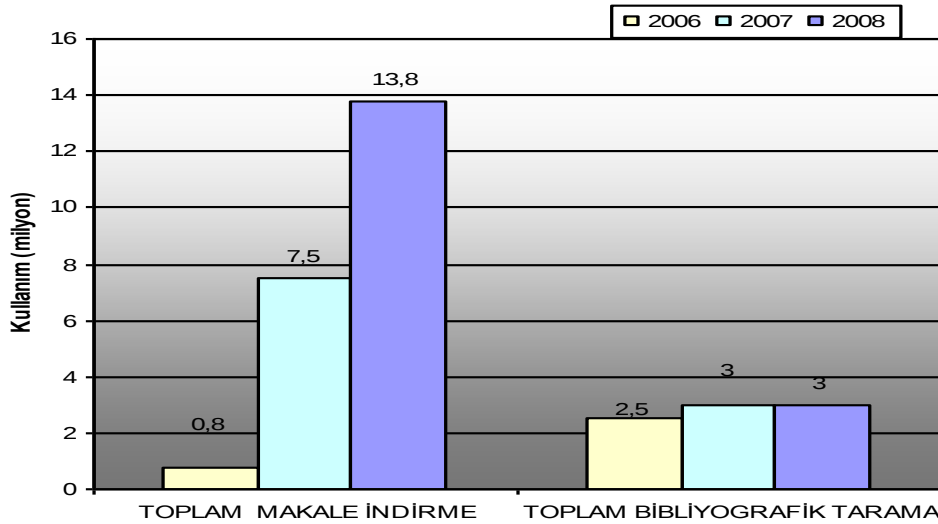
ULAKBİM ve UEKAE işbirliği ile ULAKNET uçlarına yönelik güvenlik eğitimleri verilmiş, bu eğitimlerde toplam 60 üniversite bilgi işlem personeli eğitilmiştir.

Hakemli etkinliklerde 5 adet ulusal ve 6 adet uluslararası bildiri sunulmuştur.

Cahit Arf Bilgi Merkezi (CABİM)

Ülkemizdeki araştırmacıların bilimsel üretim etkinliğini artırmak, bu yolla Türkiye'nin uluslararası yayın performansını da artırarak uzun vadede bilimsel üretim ve Ar-Ge faaliyetlerini etkinleştirmek amacıyla, koleksiyon analiz ve konsorsiyumla çalışma CABİM bünyesinde yürütülmekte olan TÜBİTAK EKUAL projesi kapsamında abone olunan e-bilgi kaynakları sayısı 2008 yılı itibarıyla 20'ye ulaşmıştır. Bu kapsamda; 15.000 'in üzerinde elektronik tam metin dergiye, öz&indeks formatında 68.636.000 adet kayıda, 880.000 konferans bildirisine ve 1.800 standarda erişim sağlanmıştır.

2008 yılında 135 üniversite, 5 Askeri Harp Okul ve Akademileri, Polis Akademisi; TÜBİTAK Merkez ve Enstitüleri ile Sağlık Bakanlığına bağlı 53 adet Eğitim ve Araştırma Hastanesi ve kümülatif olarak yaklaşık 9.000.000 araştırmacı TÜBİTAK EKUAL hizmetinden yararlanmış; abonelik kapsamındaki kaynaklardan yaklaşık 14.000.000 tam metin makele indirimi ve öz-indeks veri tabanlarından ise 3.000.000 tarama yapılmıştır (Şekil- 5).

Şekil 5: EKUAL veri tabanları kullanımları

2008 yılında yeni açılan kurumlar da (üniversiteler ve S.B. EA Hastaneleri) üyelikler kapsamına dahil edilmiştir. Aynı zamanda proje kapsamındaki farklı yayıncı ve üreticilerin e-bilgi kaynaklarının, ortak bir platformdan taranabilmesi için; TÜBİTAK-ULAKBİM ve TÜBİTAK'ın diğer Enstitüleri ile TÜBİTAK EKUAL kapsamındaki Sağlık Bakanlığına bağlı tüm Eğitim ve Araştırma Hastaneleri'nin ilgili kaynaklara TDNet Federe Arama Motoru üzerinden tek bir adresten erişimleri sağlanmıştır.

2008 yılı içinde, Kurumsal ve EKUAL kapsamındaki bilgi kaynaklarının yıllık detaylı koleksiyon analizleri yapılmıştır. Ayrıca, araştırmacıların bilgi ihtiyaçları dikkate alınarak, uluslararası otorite bilgi kaynakları içerik ve lisans koşulları açısından ayrıntılı olarak değerlendirilmiş, 2009 yılı olası yeni aboneliklere ait konsorsiyum fiyatlandırma çalışmaları yapılmıştır. Ancak, küresel ekonomik kriz nedeniyle EKUAL bütçesinde artış olmadığından, 2009 yılına yönelik yeni abonelikler yapılmamıştır.

TÜBİTAK EKUAL bilgi kaynakları konsorsiyum çalışmalarına standart getirmek amacıyla "EKUAL Lisanslama İlkeleri ve Model Ulusal Lisans" dokümanları ve üye kurumların lisans ve kullanım ihlallerine karşın "TÜBİTAK EKUAL Kullanım Hakları Sözleşmesi" oluşturulmuştur. Yanı sıra e-içeriğe uzun dönem erişimi sağlamak ve arşivleme amacıyla lisans koşulları üzerinde yayıncılarla çalışmalar başlatılmıştır.

2008 Yılı içerisinde TÜBİTAK EKUAL Yıllık Toplantı'sı ile birlikte Sağlık Bakanlığına bağlı 69 Eğitim ve Araştırma Hastanesinde, 54'ü çeşitli üniversitelerde ve TÜBİTAK Başkanlık ve TÜBİTAK Gebze Yerleşkesinde bulunan enstitüler için eğitimler düzenlenmiş ve yaklaşık 10.000 kişiye eğitim verilmiştir. TÜBİTAK EKUAL üye kurumları için Web sayfası üzerinden bir anket çalışması gerçekleştirilmiştir.

2008 yılı içerisinde 1424 akademik içerikli dergiyle ulusal düzeyde belge ve bilgi hizmetleri verilmiştir. Ayrıca, kurum bünyesinde yürütülmekte olan ulusal bilgi hizmetleri ve TÜBİTAK merkez ve Enstitülerin basılı ve elektronik bilgi kaynakları abonelik işlemlerine ilişkin olarak da, yıllık bazda koleksiyon değerlendirme ve istatistik çalışmaları yapılmıştır. Bu kapsamda; hedef akademik kullanıcı kitlesi ve enstitülerimizin ihtiyaç ve talepleri de dikkate alınarak, ULAKBİM olarak 522 ve TÜBİTAK Merkez ve Enstitüleri ile koordinasyon sağlanarak Enstitülere ait 269 adet olmak üzere toplam 791 basılı bilimsel dergiye ait 2009 yılı abonelik ve ihale işlemleri ile yapılmıştır.

Bunlardan başka ULAKBİM'den tarama hizmeti alımında bulunan araştırmacılar için, 2008 yılında kurumsal olarak 34 adet veri tabanına abonelik yapılmıştır.

2008 yılında ULAKBİM bilgi hizmetlerinden, 7.372 adet kişi doğrudan merkeze gelerek yerinde yararlanmış ve kurumun basılı formattaki bilimsel dergi koleksiyonundan 28.648 adet, e-dergilerden ise 41.074 adet makele kullanılmıştır.

Web tabanlı uzaktan başvuru sistemi olan "Ulusal Belge Sağlama Sistemi" üzerinden kullanıcılara 2008 yılında 18.688'i elektronik olmak üzere toplam 41.531 adet makale sağlanmıştır. Yanı sıra ULAKBİM koleksiyonunda yer almayan makele isteklerinin 4.796 adeti ULAKBİM Ortak Belge Sağlama projesi (OBES) ile OBES kapsamındaki kütüphanelerden ve 2.257 adeti ise yurtdışı bilgi merkezlerinden sağlanarak kullanıcılara iletilmiştir.

Yıl içinde, ULAKBİM Web üzerinden uzaktan yayın tarama başvuruları ile gelen toplam 456 adet yayın ve atıf taraması, alan indekslerinden 815 adet konu taraması ve JCRs (dergi etki faktörleri) veri tabanından 1059 adet ve ISI Proceedings veri tabanından ise 879 adet tarama işlemi gerçekleştirilerek başvuru sahibi akademik kullanıcılara elektronik ortamda iletilimleri yapılmıştır.

2008 yılında, eğitim-öğretim faaliyetlerinde "eğitim" materyali olarak kullanmak şartıyla, uluslararası standartlar ve tam metin uluslararası tezlerin kullanıcıya sağlanmasına da başlanmıştır.

Tam metin e-dergi yayıncılarının bilgi kaynaklarının ULAKBİM'de yerel olarak da arşivlenmesi misyonumuz kapsamında ELSEVIER ScienceDirect, IoP ve IEEE veri tabanlarına yönelik sistem analizi fizibilite çalışmaları yapılmış, ayrıca kaynak verilerin ULAKBİM'e sağlanması konusunda yayıncılar ile çalışma planı yapılmıştır. Benzer şekilde, başta EKUAL kapsamındaki e-dergilerin uzun dönem erişim ve arşivlenmesi amacıyla yayıncılar ile lisanslama hususları vd. konularda ön çalışmalar yapılmıştır. E-bilgi kaynaklarının yerel sunucularımızda arşivlenmesine yönelik projelendirme ve bütçeleme çalışmalarını takiben, uluslararası benzer örneklerinde olduğu gibi, 2009 ve sonrasında ulusal arşiv misyonumuza yönelik çalışmalar hızlandırılacaktır.

Ülkemizdeki araştırmacıların Türkçe bilimsel içeriğe erişimlerini etkinleştirmek amacıyla CABİM bünyesinde oluşturmakta olduğumuz 4 adet konu bazlı özgün (Tıp, Mühendislik ve Temel Bilimler, Sosyal Bilimler, Tarım, Veteriner ve Biyoloji Bilimleri) e-bilgi kaynağı / veri tabanları ile TÜBİTAK Destekli Projeler veri tabanı çalışmaları kapsamında, geriye dönük verilerin girişleri tamamlanarak 2008 itibariyle güncel sayılar yakalanmıştır. 2008 yılında Türkçe veri tabanlarına 12.915 makale, 12.021 makaleye ait Türkçe ve yabancı dilde öz girişi, 12.991 makaleye ait kaynakça/referans girişi yapılmıştır. Tam metin olarak arşivlenen ve erişime açılan makale sayısı ise toplam 13.537 olarak gerçekleşmiştir.

2008 yılı içerisinde yapılan veri tabanları kurul toplantıları şu şekildedir:

- Tıp Veri Tabanı: 9
- Sosyal Bilimler Veri Tabanı: 6
- Mühendislik ve Temel Bilimler Veri Tabanı : 6
- Tarım, Veteriner ve Biyoloji Bilimleri Veri Tabanı: 5

Türkçe veri tabanlarından toplam 436.610 adet tarama yapılmış, 55.278 adet tam metin makale indirilmiştir. TÜBİTAK Destekli Projeler veri tabanı çalışmaları kapsamında 1039 adet proje raporu tarama (scan) işlemleri yapılarak tam metin e-formatında (pdf) ULAKBİM’de arşivlenmiştir. Proje veri tabanı kapsamındaki sonuç raporlarına kullanıcıların elektronik ortamda erişimlerini sağlamak amacıyla TÜBİTAK Başkanlık Hukuk Müşavirliği ile koordineli olarak görüşme ve çalışmalar devam etmektedir.

ULAKBİM Türkçe veri tabanlarında indekslenen bilimsel dergiler, ULAKBİM bünyesinde faaliyet gösteren Akademik Kurullar aracılığı ile, uluslararası değerlendirme kriterlerine göre belirlenmektedir. Buna ilişkin olarak; yayıncı iletişim, dergi kriter ve sayı takibi, Kurul kriter değerlendirme ve raporlama çalışmalarına yönelik 2008 yılında “Dergi takip ve e-dergi iletim sistemi” geliştirilmiş ve uygulamalar ilgili sistem üzerine aktarılmış ve dergi editörlükleri ile e-dergi iletim konusunda ön çalışmalar başlatılmıştır.

Ayrıca Türkçe bilimsel içeriğe uluslararası erişimi sağlamak amacıyla, ISI Web of Science atıf indeksi ve alan indekslerine yönelik girişimlerde bulunulmuştur. ISI WoS’da indekslenen Türkçe bilimsel dergilere yönelik danışmanlık yapılarak, ULAKBİM veri tabanları Kurullarının görüşleri doğrultusunda belirlenen ve gerekli çalışmaları yapılan dergiler ISI’ya iletilmiştir. Yapılan çalışmalar doğrultusunda 2008 yılı itibarıyla ISI Web of Science veri tabanlarında indekslenen Türkçe dergi sayısı 58’e yükselmiştir. Benzer şekilde, veri tabanlarının ve dergilerin diğer uluslararası alan indekslerinden de erişiminin sağlanması yönünde çalışmalar devam etmektedir.

22 Nisan 2008 tarihinde TÜBİTAK Feza Gürsey toplantı salonunda, ISI-WoS yöneticilerinden davetli bir konuşmacının olduğu, yaklaşık 300 kişinin katılımı ile “ISI Atıf İndekslerinde Türkçe Bilimsel Dergiler Çalıştay”ı düzenlenmiştir.

Türkçe bilimsel dergi yayıncılığı ile ilgili temaları işlemek üzere 21-22 Kasım 2008 tarihlerinde Hacettepe Üniversitesi Kültür Merkezi’nde 500’ün üzerinde akademisyen ve dergi editörlerinin katılımı ile “Ulusal Akademik Yayıncılık 2008(UAY08)” toplantısı düzenlenmiştir. İlgili etkinliklerde Kurum adına 3 adet bildiri sunulmuş ve 2 adet bildiri kitabı yayınlanmıştır.

Türkiye’nin bilimsel yayın performansının ölçülmesine yönelik olarak CABİM Danışma Hizmetleri Birimi kapsamında çeşitli çalışmalar yapılmış ve 2007 yılında “Türkiye Bilimsel Yayın Göstergeleri (I): 1981-2006” adlı kitap yayınlanarak ilgili adreslere dağıtımı yapılmıştır. Bu yayının devamı olan “Türkiye Bilimsel Yayın Göstergeleri (II): 1981-2007 Türkiye, Ülkeler ve Gruplar” adlı kitap hazırlanarak basıma hazır hale getirilmiştir. İlgili faaliyetler kapsamında Üniversiteler, Hastaneler , Kamu Kurumları vb. Türkiye Yayın Göstergelerine ilişkin kitap serileri için çalışmalar devam etmektedir.

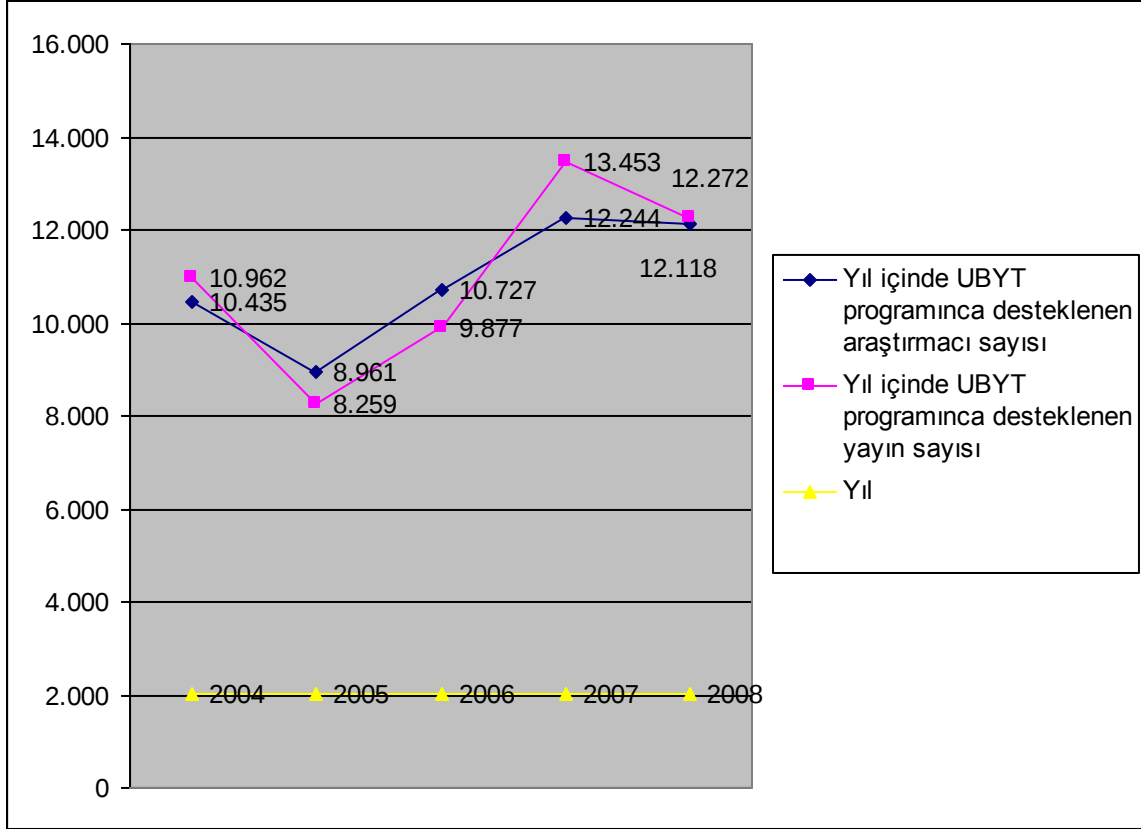
Bu çalışmaların yanı sıra 2008 yılında “Türkiye’nin Bilimsel Yayın Haritası” ve “Sağlık Bakanlığı Kurumlarının Türkiye’nin Bilimsel Yayın Sayısına Katkıları 1981-2006” adlı iki adet bibliyometrik eser daha ortaya çıkarılmıştır. Ayrıca Türkiye’nin dünya bilimindeki yerini ve konumunu ortaya koyan, çok çeşitli ülke ve organizasyonların (BRIC Ülkeleri, Avrupa Birliği, OECD vb.) karşılaştırmalı soyut bilimsel analizlerini somutlaştırıcı grafiksel dökümler hazırlanmış; sunum, makale, poster vb. türü ortamlarda paylaşımı yönünde ön çalışmaları tamamlanmıştır. Bu çalışmaya paralel olarak; 2000’ den günümüze en çok yayın yapılan bilim dalı kategorileri ile yakın gelecekte muhtemel bilimsel eğilimin belirlenmesi için Avrupa Birliği, USA, BRIC ülkeleri temel alınarak analiz çalışmaları yapılmıştır.

TBYG çalışmaları kapsamında Kurum danışmanı Prof. Dr. İsmail Hakkı Demirel tarafından Kara Kuvvetleri Komutanlığı ve Ulusal Akademik Yayıncılık-2008 sempozyumunda iki sunum yapılmıştır.

ULAKBİM Cahit Arf Bilgi Merkezi bünyesinde faaliyet gösteren Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik Programı (UBYT) kapsamında yapılan başvurular; başvuru sırasına göre uygulama, çalışma, kural ve kriterlere göre incelenip değerlendirilmek suretiyle toplam 20.989 adet başvuruya teşvik verilmiştir. Fen ve Sosyal Bilimler alanlarında toplam 11.796 yayın için 12118 araştırmacıya 5.897.637 TL teşvik verilmiştir (Şekil-6). Teşvik verilen başvuruların 18.665 adedi Fen bilimleri, 1.421 adedi ise Sosyal bilimler alanında olmuştur.

Ayrıca TÜBİTAK-ULAKBİM olarak, Türkçe bilimsel dergilerin uluslararası etkinliğini ve atıf oranlarını yükseltmek, bu yolla Türkiye'nin evrensel, bilimsel üretime katkısını artırmak amacıyla, Thomson ISI Web of Science atıf indekslerinde yer alan Türkçe dergilere de teşvik verilmeye başlanmıştır.

Türkiye'nin bilimsel yayın ve atıf performansına yönelik ölçüm ve değerlendirmeleri de dikkate alınarak, 2008'in son çeyreği itibarıyla bir çalışma başlatılmış ve uluslararası bilimsel yayınların niceliğinin yanı sıra kaliteli ve yüksek atıf değeri taşıyan yayın sayısının artırılmasına yönelik UBYT programına yönelik ön değerlendirme çalışmaları yürütülmeye başlanmıştır. Gerekli çalışmaların tamamlanmasını takiben değerlendirmeler 2009 yılında Yönetim Kurulu görüşü ile şekillendirilecektir.

Şekil 6: UBYT programınca teşvik verilen yayın/araştırmacı sayısı

ULAKBİM'in diğer akademik kütüphaneler ve TÜBİTAK Enstitüleri ile işbirliğinin geliştirilmesi ve koleksiyon geliştirme çalışmaları çerçevesinde 2008 yılında iki ortak toplantı gerçekleştirilmiştir. İlk toplantıda, TÜBİTAK Enstitülerinin bilgi kaynağı (basılı ve elektronik dergi ile veri tabanı) gereksinimlerinin tespiti, sorunlar ve bilgi hizmeti talepleri konusunda görüş alışverişinde bulunulmuştur.

İkinci toplantı, Ankara ilinde bulunan üniversite kütüphanelerinin mevcut işbirliği çalışmalarındaki durumu ve geleceğe dönük yapılabilecek diğer bilgi hizmetleri ve kaynak paylaşımı üzerine odaklanmıştır. Yapılan toplantılar ve mevcut durumun analizi ile fizibilite çalışmaları 2008 yılı sonunda tamamlanmıştır. 2009 yılında yapılan analiz ve değerlendirmeler ışığında işbirliği, belge sağlama ve kaynak paylaşımı konusunda uygulama çalışmalarına başlanacaktır.

İdari Birim

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kanunu doğrultusunda dış denetim Sayıştay Başkanlığı tarafından gerçekleştirilmiştir. 2008 yılında: ULAKBİM 2007 yılı hesabı Sayıştay Başkanlığı tarafından incelenmiş, ilgili raporlar, gelir gider belgeleri 2007 yılı Yönetim Dönemi hesabı sunulmuştur. Ayrıca Sayıştay Başkanlığı tarafından 2008 yılı hesapları aylık olarak incelenmiştir.

5724 sayılı 2008 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda, ULAKBİM için belirtilen ödenek kapsamında harcamalar gerçekleştirilmiştir. Ödenek üstü harcama yapılmamıştır.

5436 sayılı kanun kapsamında özel bütçeli idarelerde de kullanılan Maliye Bakanlığı saymanlık otomasyon sisteminde (say200i) muhasebe işlemleri gerçekleştirilmiştir.

18.01.2007 tarihli ve 26407 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Taşınır Mal Yönetmeliği gereği, tüm taşınırların sayım işlemi yapılarak, Harcama Birimi Taşınır Yönetim Hesabı cetvelleri ve sayım tutanakları Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir. Aynı zamanda Taşınır Mal Yönetmeliğinin Madde 38, 3. bendine göre Müdürlüğümüz Harcama Birimi, mevcut ambarların adresleri ve Taşınır Kontrol Yetkilisinin bilgileri Sayıştay Başkanlığına bildirilmiştir.

2.2. Mali Bilgiler

2.2.1. Mali Tablolar

Tablo 3: 2008 Bütçe Gerçekleşmesi (TL)

	Bir Önceki Yıldan Devir (A)	Özgelir (B)	Devlet Katkısı (C)	Toplam Gider (D)	Bir Sonraki Yıla Devir (A+B+C-D)
01. Personel Giderleri	94.473,63		4.034.476,53	4.128.950,16	0,00
02. SGK Devlet Primi Giderleri			714.478,50	714.478,50	0,00
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	75.876,39	100.000,00	36.309.708,11	35.985.584,50	500.000,00
04. Faiz Giderleri					0,00
05. Cari Transferler		111.003,75	6.388.836,86	6.001.591,45	498.249,16
06. Sermaye Giderleri	1.553.668,38		4.672.000,00	4.282.762,78	1.942.905,60
07. Sermaye Transferleri					0,00
08. Borç Verme					0,00
09. Yedek Ödenekler					0,00
TOPLAM	1.724.018,40	211.003,75	52.119.500,00	51.113.367,39	2.941.154,76

Tablo 4: 2008 Gelir-Gider Bütçesi Gerçekleşme Oranı

	Planlanan (P)	Gerçekleşen (G)	Gerçekleşme Oranı (%) (100×G/P)
Gelir Bütçesi			
Devlet Katkısı	51.227.000,00	52.119.500,00	101,7
Dış Kredi			
Bir Önceki Yıldan Devir	495.000,00	1.724.018,40	348,3
Özgelir	358.000,00	211.003,75	58,9
Faaliyet Gelirleri	235.000,00	114.148,57	48,6
Diğer Gelirler	123.000,00	96.855,18	78,7
Toplam Gelir	52.080.000,00	54.054.522,15	103,8
Gider Bütçesi			
01. Personel Giderleri	4.980.000,00	4.128.950,16	82,9
02. SGK Devlet Primi Giderleri	1.125.000,00	714.478,50	63,5
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	36.146.000,00	35.985.584,50	99,6
04. Faiz Giderleri			
05. Cari Transferler	5.157.000,00	6.001.591,45	116,4
06. Sermaye Giderleri	4.672.000,00	4.282.762,78	91,7
07. Sermaye Transferleri			
08. Borç Verme			
09. Yedek Ödenekler			
Toplam Gider	52.080.000,00	51.113.367,39	98,1

2.2.2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

2008 Mali yılında ULAKBİM Gelir Bütçesi; Devlet Yardımı, Özgelirler ve 2007 Mali Yılı Devreden Gelirlerinden oluşturularak, Analitik Bütçe Sınıflandırması doğrultusunda ekonomik gider kodları bazında dağıtılıp 2008 Mali Yılı Gider Bütçesi hazırlanmıştır.

2008 Mali Yılı içerisinde atıl durumda olan tertip ödeneklerinden, ödenek ihtiyacı duyulan tertip ödeneklerine aktarmalar yapılarak, bütçede yer alan tertiplerden ödenek üstü harcama yapılmamış ve gelir gider dengesi korunarak ortaya çıkan öncelikli harcamaların gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.

2008 Mali Yılı kapanış işlemleri doğrultusunda hazırlanan 2008 Mali Yılı Bütçe Gerçekleşmesine ilişkin bilgiler Tablo 3’de ve 2008 Mali Yılı Gelir ve Gider Bütçe Gerçekleşmeleri İle Oranlarına ait bilgiler Tablo 4’de sunulmuştur.

A) GELİR BÜTÇESİ

2008 Mali Yılında 54.054.522,15 YTL gelir elde edilmiş olup, 2008 Mali Yılı Gelir Bütçesi Gerçekleşme Oranı Tablo 4’de ve 2007 - 2008 Mali Yılları Arası Gelir Bütçesi Karşılaştırma Oranları Tablo 5’de sunulmuştur.

2008 Mali Yılı Gelir Bütçesi ;

2008 Mali Yılı Devlet Yardımı	51.227.000,00	YTL
2007 Mali Yılı Devreden Geliri	495.000,00	YTL
2008 Mali Yılı Özgelirleri	358.000,00	YTL

olmak üzere toplam **52.080.000,00 YTL** olarak tahmin edilmiştir.

2008 Mali Yılı sene sonu itibariyle;

2008 Mali Yılı Devlet Yardımı	52.119.500,00	YTL
2007 Mali Yılı Devreden Geliri	1.724.018,40	YTL
2008 Mali Yılı Özgelirleri	211.003,75	YTL

olmak üzere toplam **54.054.522,15 YTL** gelir bütçesi gerçekleşmiş olup, gelir bütçesi gerçekleşme oranı % 103,8 olmuştur. Gerçekleşen gelir bütçesinin % 96,4’ü 2008 Mali Yılı Devlet Yardımından, % 3,2’si 2007 Mali Yılı Devreden Gelirinden ve % 0,4’ü 2008 Mali Yılı Özgelirlerinden oluşmuştur.

A.1) Devlet Yardımı

2008 Mali Yılı Gelir Bütçesinde Devlet Yardımı ödeneği;

Personel Ödeneği	6.105.000,00	YTL
Diğer Cari Ödeneği	40.450.000,00	YTL
Sermaye Ödeneği	4.672.000,00	YTL

olmak üzere toplam **51.227.000,00 YTL** olarak tahmin edilmiştir.

2008 Mali Yılı sene sonu itibariyle;

Personel Ödeneği	4.748.955,03	YTL
Diğer Cari Ödeneği	42.698.544,97	YTL
Sermaye Ödeneği	4.672.000,00	YTL

olmak üzere toplam **52.119.500,00 YTL** Devlet Yardımı ödeneği gerçekleşmiş olup, Devlet Yardımı Ödeneği gerçekleşme oranı % 101,7 olmuştur.

A.2) 2007 Mali Yılından Devreden Gelir

2008 Mali Yılı Gelir Bütçesinde **495.000,00 YTL** olarak tahmin edilen 2007 Mali yılı devreden geliri **1.724.018,40 YTL** olarak gerçekleşmiş olup, gerçekleşme oranı % 348,3 olmuştur. 2007 Mali Yılı devreden ödeneklerin ayrıntıları aşağıda sunulmuştur.

Personel Ödeneği Devredeni	94.473,63	YTL
Diğer Cari Ödeneği Devredeni	75.876,39	YTL
Sermaye Ödeneği Devredeni	1.553.668,38	YTL

A.3) Özgelirler

2008 Mali Yılı Gelir Bütçesinde **358.000,00 YTL** olarak tahmin edilen 2008 Mali Yılı Özgelirleri **211.003,75 YTL** olarak gerçekleşmiş olup, gerçekleşme oranı % 58,9 olmuştur. 2008 Mali Yılı Özgelirleriyle ilgili ayrıntılar aşağıda sunulmuştur.

A.3.a) Faaliyet Gelirleri

ULAKBİM faaliyet gelirlerinin ana kaynağını;

- Muayene, denetim ve kontrol ücretleri (Bilgisayar Performans Ölçüm Projesi)
- Şartname, basılı evrak, form, kitap, yayın satış gelirleri

oluşturmaktadır. 2008 Mali Yılı Gelir Bütçesinde **235.000,00 YTL** olarak tahmin edilen faaliyet gelirleri **114.148,57 YTL** olarak gerçekleşmiş olup, gerçekleşme oranı % 48,6 olmuştur.

Faaliyet gelirleri gerçekleştirmeleri aşağıda sunulmuştur:

Şartname,Basılı Evrak,Form,Kitap,Yayın Satış Gelirleri	110.251,54	YTL
Muayene,Denetim ve Kontrol Ücretleri	3.897,03	YTL

A.3.b) Diğer Gelirler

2008 Mali Yılı Gelir Bütçesinde Rapor Ücret Geliri, Vadesiz Mevduat Geliri, Telefon Ücreti Geliri ve Tanımlanmayan Diğer Gelir tutarlarının konsolide edilerek belirlendiği **123.000,00 YTL** tutarındaki 2008 Mali Yılı Diğer Gelirleri **96.855,18 YTL** olarak gerçekleşmiş olup, gerçekleşme oranı % 78,7 olmuştur.

Diğer Gelir gerçekleştirmeleri aşağıda sunulmuştur:

Rapor Ücret Geliri	68.113,35	YTL
Muhtelif Firmalarla Mahsuplaşma Sonucu Elde Edilen Gelir	14.977,00	YTL
Diğer Gelirler	13.764,83	YTL

B) GİDER BÜTÇESİ

2008 Mali Yılında **51.113.367,39 YTL** gider gerçekleşmiş olup, 2008 Mali Yılı Gider Bütçesi Gerçekleşme Oranı Tablo 4’de ve 2007 - 2008 Mali Yılları Arası Gider Bütçesi Karşılaştırma Oranları Tablo 6’da sunulmuştur.

2008 Mali Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile ULAKBİM tarafından kullanılmak üzere;

Personel Giderleri İçin	6.105.000,00	YTL
Diğer Cari Giderleri İçin	41.303.000,00	YTL
Sermaye Giderleri İçin	4.672.000,00	YTL

olmak üzere toplam **52.080.000,00 YTL** ödenek ayrılarak gider bütçesi hazırlanmıştır.

2008 Mali Yılı sonu itibariyle;

Personel Giderleri İçin	4.843.428,66	YTL
Diğer Cari Giderleri İçin	41.987.175,95	YTL
Sermaye Giderleri İçin	4.282.762,78	YTL

olmak üzere toplam **51.113.367,39 YTL** gider gerçekleşmesi meydana gelmiş olup, gider bütçesi gerçekleşme oranı % 98,1 olmuştur. Gerçekleşen Gider Bütçesinin % 9,5'i Personel, % 82,1'i Diğer Cari ve % 8,4'ü Sermaye giderlerinden oluşmuştur.

B.1) Personel Giderleri

2008 Mali Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda Personel Giderlerine ilişkin olarak Devlet Yardımından karşılanmak üzere **6.105.000,00 YTL** ödenek öngörülmüştür.

2008 Mali Yılı sene sonu itibariyle ;

Personel Giderleri	4.128.950,16	YTL
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	714.478,50	YTL

olmak üzere toplam **4.843.428,66 YTL** personel gideri gerçekleşmiş olup, gerçekleşen Personel Giderlerinin 2008 Mali Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda öngörülen Personel Giderlerine göre gerçekleşme oranı % 79,3 olmuştur.

B.2) Diğer Cari Giderler

2008 Mali Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda Diğer Cari Giderlere ilişkin olarak 40.450.000,00 YTL'si Devlet Yardımı, 495.000,00 YTL'si Devreden Gelir ve 358.000,00 YTL'si Özgelirlerden olmak üzere toplam **41.303.000,00 YTL** ödenek öngörülmüştür.

2008 Mali Yılı sene sonu itibariyle ;

Mal ve Hizmet Alım Giderleri	35.985.584,50	YTL
Cari Transferler Gideri	6.001.591,45	YTL

olmak üzere toplam **41.987.175,95 YTL** Diğer Cari gider gerçekleşmiş olup, gerçekleşen Diğer Cari Giderlerin 2008 Mali Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda öngörülen Diğer Cari Giderlere göre gerçekleşme oranı % 101,7 olmuştur. 2008 Mali Yılı içerisinde ortaya çıkan Diğer Cari tertip ödenek ihtiyaçları için, Diğer Cari tertip ödenekleri arasında 94.000,00 YTL tutarında aktarmalar yapılmış, ayrıca TÜBİTAK Başkanlığından Uluslararası Bilimsel Yayın Teşvik Programları için 900.000,00 YTL tutarında ek kaynak sağlanmıştır.

B.3) Sermaye Giderleri

2008 Mali Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda Sermaye Giderlerine ilişkin olarak **4.672.000,00 YTL** ödenek öngörülmüştür. 2008 Mali Yılı içerisinde Yayın Alımı Projesi ödeneğinden 1.000.000,00 YTL Makine-Teçhizat Alımı Projesi ödeneğine aktarılmış ve Makine Teçhizat Alımı Projesi ödeneği için 180.000,00 YTL Likit Kaydı yapılmıştır. Bu doğrultuda Sermaye Giderleri Ödeneği 4.852.000,00 YTL olmuştur.

2008 Mali Yılı sene sonu itibariyle ;

ULAKBİM Yayın Alımı Projesinden	2.812.645,51	YTL
ULAKBİM Makine-Teçhizat Alımı Projesinden	1.470.117,27	YTL

olmak üzere toplam **4.282.762,78 YTL** Sermaye Gideri gerçekleşmiş olup, gerçekleşen Sermaye Giderlerinin 2008 Mali Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda öngörülen Sermaye Giderlerine göre gerçekleşme oranı % 91,7 olmuştur.

C) 2009 MALİ YILINA DEVREDEN GELİR

2008 Mali Yılında 54.054.522,15 YTL gelir ve 51.113.367,39 YTL gider gerçekleşmiş ve gelir-gider farkı olan **2.941.154,76 YTL** 2009 Mali Yılına ödenek bazında devretmiştir.

D) MUHTELİF MALİ TABLOLAR

2008 Mali Yılı Temel Gider Kalemlerini içeren bilgiler Tablo 8’de ve 2004 - 2008 Mali Yılları arası gelir ve gider bütçelerine ilişkin bilgileri içeren Finansal Oranlar Tablo 7’de sunulmuştur.

E) TARAL PROJESİ

2006 Mali Yılında ULAKBİM tarafından yürütülmeye başlayan ve TARAL kapsamında desteklenen EKUAL (Elektronik Kaynaklar Ulusal Akademik Lisans) Projesi 2007 Mali Yılı banka bakiyesi devri 736.053,27 YTL olup, TÜBİTAK Başkanlığı tarafından proje özel hesabına 2008 Mali Yılında 29.080.190,00 YTL transfer edilmiş ve toplam proje kaynağı 29.816.243,27 YTL olmuştur. 2008 Mali Yılında projeden 29.813.529,55 YTL harcama yapılmış olup, yapılan harcamalar 2008 Mali Yılı gelir-gider bütçelerine yansıtılmaksızın emanet hesaplarda izlenmiştir.

Tablo 5: 2007-2008 Gelir Bütçesi Karşılaştırma Tablosu

	2007 Yılı Gerçeklen Gelir (A)	2008 Gerçekleşen Gelir (B)	Artış Oranı (%) 100*(B-A)/A
Gelir Bütçesi	45.701.810,78	54.054.522,15	18,3
Devlet Katkısı	42.480.823,87	52.119.500,00	22,7
01. Personel Giderleri	3.941.279,34	4.034.476,53	2,4
02. SGK Devlet Primi Giderleri	661.318,16	714.478,50	8,0
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	27.020.261,50	36.309.708,11	34,4
04. Faiz Giderleri			
05. Cari Transferler	6.552.964,87	6.388.836,86	-2,5
06. Sermaye Giderleri	4.305.000,00	4.672.000,00	8,5
07. Sermaye Transferleri			
08. Borç Verme			
09. Yedek Ödenekler			
Bir Önceki Yıldan Devir	2.159.274,45	1.724.018,40	-20,2

	2007 Yılı Gerçeklen Gelir (A)	2008 Gerçekleşen Gelir (B)	Artış Oranı (%) 100*(B-A)/A
Özgelir	1.061.712,46	211.003,75	-80,1
Faaliyet Gelirleri	276.580,09	114.148,57	-58,7
Diğer Gelirler	785.132,37	96.855,18	-87,7
Toplam Gelir	45.701.810,78	54.054.522,15	18,3
Gider Bütçesi	43.977.792,38	51.113.367,39	16,2
01. Personel Giderleri	3.995.912,12	4.128.950,16	3,3
02. SGK Devlet Primi Giderleri	685.799,33	714.478,50	4,2
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	29.420.363,20	35.985.584,50	22,3
04. Faiz Giderleri			
05. Cari Transferler	6.552.964,87	6.001.591,45	-8,4
06. Sermaye Giderleri	3.322.752,86	4.282.762,78	28,9
07. Sermaye Transferleri			
08. Borç Verme			
09. Yedek Ödenekler			
Toplam Gider	43.977.792,38	51.113.367,39	16,2

Tablo 6: 2007-2008 Gider Bütçesi Karşılaştırma Tablosu

Gider Kalemleri	2007 Yılı Gerçekleşen Gider(A)	2008 Yılı Gerçekleşen Gider(B)	Artış Oranı (%) (B - A) / A*100
01. Personel Giderleri	3.995.912,12	4.128.950,16	3,3
02. SGK Devlet Primi Giderleri	685.799,33	714.478,50	4,2
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	29.420.363,20	35.985.584,50	22,3
04. Faiz Giderleri			
05. Cari Transferler	6.552.964,87	6.001.591,45	-8,4
06. Sermaye Giderleri	3.322.752,86	4.282.762,78	28,9
07. Sermaye Transferleri			
08. Borç Verme			
09. Yedek Ödenekler			
TOPLAM	43.977.792,38	51.113.367,39	16,2

Tablo 7: Finansal Oranlar Tablosu

Finansal Oran	Açıklama	2004	2005	2006	2007	2008
Özyeterlilik Oranı	Toplam özgelirlerin toplam giderlere oranını gösterir. (Toplam Özgelir / Toplam Gider)	0,4%	0,5%	5,4%	2,4%	0,4%
Hazine Yardımı Oranı	Hazine Yardımının toplam gelirler içerisindeki payını gösterir. (Hazine Yardımı / Toplam Gelir)	96,0%	98,8%	92,3%	93,0%	96,4%

Personel Gider Oranı	Personel giderlerinin toplam giderler içerisindeki payını gösterir. (Personel Giderleri / Toplam Gider)	8,3%	12,1%	11,0%	10,6%	9,5%
Diğer Cari Gider Oranı	Diğer cari giderlerin toplam giderler içerisindeki payını gösterir. (Diğer Cari Giderler / Toplam Giderler)	91,0%	76,8%	77,0%	81,8%	82,1%
Hat Kirası Gider Oranı	Hat kirası giderlerinin toplam giderler içerisindeki payını gösterir. (Hat Kira Giderleri / Toplam Giderler)	73,6%	64,7%	63,9%	56,8%	59,9%
Sermaye Gider Oranı	Sermaye giderlerinin toplam giderler içerisindeki payını gösterir. (Sermaye Giderleri / Toplam Giderler)	0,7%	11,1%	12,0%	7,6%	8,4%

Tablo 8: 2008 Temel Gider Kalemleri Tablosu

Açıklama	Gider	Toplam Gider İçerisindeki Oran (%)
Yurtiçi Hat Giderleri	28.078.190	54,9
Uluslararası Bilimsel Yayın Teşvik Programı Giderleri	5.897.637	11,5
Personel Giderleri	4.843.429	9,5
Elektronik Yayın ve Veri Tabanı Alım Giderleri	3.631.867	7,1
Yayın Alım Projesi – Basılı Yayın Alım Giderleri	2.812.646	5,5
İnternet Aylık Ücretleri	1.291.809	2,5
Yurtdışı Hat Giderleri	1.256.358	2,5
Makine Teçhizat Alımı Projesi – Makine ve Teçhizat Alımı Gideri	964.351	1,9
Makine Teçhizat Alımı Projesi – Bilgisayar Alımı Gideri	381.304	0,7
Elektrik Alımı Gideri	257.140	0,5
Personel Servisi Kiralama Gideri	201.922	0,4
Makine Teçhizat Alımı Projesi – Bakım ve Onarım Gideri	124.462	0,2
Yakacak Alımı Gideri	117.147	0,2
TOPLAM	49.741.115	97,3

2.2.3. Mali Denetim Sonuçları

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kanunu kapsamında dış denetim Sayıştay Başkanlığı tarafından gerçekleştirilmektedir. 2008 yılında: ULAKBİM 2007 yılı hesabı Sayıştay Başkanlığı tarafından incelenmiş, ilgili raporlar, gelir gider ve mallara ilişkin mali işlemlere ait belgeler, 2007 yılı Yönetim Dönemi Hesabı Sayıştay Başkanlığına sunulmuştur. 2008 yılı hesapları aylık olarak Sayıştay Başkanlığı tarafından incelenmiştir.

3. Performans Bilgileri

3.1. Eylem ve Proje Bilgileri

ULAKBİM 2008-2012 Stratejik Planının 'ULAKNET2 projesi' amacına yönelik olarak yapılan çalışmalar:

2005 yılında TÜBİTAK Kuruluş Kanunu'nda yapılan değişik sonrası ULAKBİM, araştırma ve eğitim kurumları arasında araştırma ve eğitim amaçlı elektronik haberleşme hizmeti verecek ağlar kurmak; işletmek ve bu ağların yurt içi ve yurt dışındaki ağları bağlamasını sağlamak ile görevlendirilmiştir. Bu nedenle 2007 yılında ULAKBİM, geçiş hakkı sağlayıcı kamu kurumları ile irtibata geçerek, maliyeti uygun güzergahlarda işbirliği anlaşmaları/protokolleri düzenleyerek ortak bir fiber optik altyapının oluşturulabilmesi için çalışmalar başlatmıştır. Bu çalışmalar kapsamında Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demir Yolları İşletmesi (TCDD), Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAŞ) ve Konya, İzmir, İstanbul ve Eskişehir Büyükşehir Belediyeleri ile görüşmeler yapılmıştır. 2 Ekim 2007 tarihinde TÜBİTAK ile Konya Büyükşehir Belediyesi arasında, her iki kurum tarafından elektronik haberleşme için kullanılmak üzere fiber-optik altyapı kurulmasını ve bu altyapıdan karşılıklı olarak faydalanılmasını sağlayacak işbirliği protokolü imzalanmıştır. 2009 yılında yapılacak yerel seçimler yüzünden yapılması planlanan metro çalışmaları yüzünden, Konya BB tarafından talep edilen erteleme sonucu söz konusu iş 2009 ve 2010 yıllarına ertelenmiştir.

2008 yılında aynı amaçla yapılan çalışmalar sonucunda, TÜBİTAK Başkanlığı aracılığı ile TCDD Genel Müdürlüğü ile bağlantıya geçilmiş, protokol hazırlıklarına başlanmış fakat halen istenilen olgunluğa erişilememiştir.

2008 yılında İstanbul BB ve İzmir BB sınırları içerisinde fiber optik tabanlı bir altyapıya sahip olma veya böyle bir altyapıyı kiralama yönündeki çabalarda önemli mesafeler katedilmiş, İstanbul için 2009 yılında bir ihalenin düzenlemesi aşamasına gelinmiştir. İzmir'de ise İzmir BB ile İzmir-Net ve ULAKNET ağlarının kamu yararına birbirinden faydalanması amaçlı bir protokolün imzalanması konusunda 9 Eylül Üniversitesinin de desteği ile İzmir BB'nin konuya sıcak bakmaya başlaması sağlanmıştır.

ULAKBİM 2008-2012 Stratejik Planının 'ULAKNET Servisleri' amacına yönelik olarak yapılan çalışmalar:

2008 Nisan ayında Konya'da Selçuk Üniversitesinin de katkılarıyla ULAKNET Eğitim ve Çalıştayı düzenlenmiştir. Üniversitelerden toplam 180 kişinin katıldığı toplantıda ULAKNET servisleri hakkında eğitimler gerçekleştirilmiş, ULAK-CSIRT çalışma gruplarının aldığı mesafeler paylaşılmış ve ULAKNET2 kapsamındaki planlamalar ile ilgili üniversiteler bilgilendirilmiştir.

Ulusal Akademik Ağ Bilgisayar Olaylarına Müdahale Biriminin (Ulak-CSIRT) bilgisayar olaylarını takip eden sistemi, 2008-Ekim ayında yeni Ulak-CSIRT Olay Takip Sistemi-OLTA olarak kullanıma açılmıştır. Yıl sonuna dek deneme aşamasında açılan 371 kayıttan 155'i uçlar tarafından çözümlenmiştir. Aralık ayında da OLTA sistemi ile ULAKNET uç sorumluları iletişim bilgilerinin tutulduğu veri tabanı birleştirilmiştir.

2007 yılı Nisan ay'ında yapılan ULAKNET Eğitim Çalıştayı'nda TERENA temsilcileri tarafından tanıtılan ve uygulanmasına karar verilen eduroam uygulaması, 2007 Kasım ay'ında iki üniversite ile uygulamaya alınmıştır. ULAKNET'e bağlı kurumların kullanıcılarının tüm ULAKNET ve Avrupa Araştırma Ağı kurumlarında sorunsuzca ağ yetkilendirilmesinin yapılabilmesi ve mobilitenin sağlanması amaçlanan eduroam servisinden, Türkiye'ye gelen Avrupa Araştırma Ağı kullanıcıları ve Türkiye'den giden kullanıcılar da faydalanabilmektedir. Bu kapsamda, Türkiye'den kabul edilerek Avrupa üniversitelerine giden ERASMUS kullanıcıları veya tersi bir amaç veya toplantı amacıyla Türkiye'ye gelen araştırmacılar bu servisten yararlanabilmektedir. Eduroam servisine 2008 yılı boyunca katılan üniversite ve kurumlarla beraber toplam 7 rakamına ulaşılmıştır.

Şubat 2007'de Telekomünikasyon Kurumu (yeni adı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu) ile TÜBİTAK ULAKBİM arasında Ar-Ge amaçlı işbirliği protokolü imzalanmıştır. İmzalanan protokolle Türkiye'nin yeni teknolojilere ve yeni nesil teknolojilerin temelini oluşturan IPv6 konusundaki gelişmelere uyum sağlaması, IPv6'nın yaygınlaştırılması, nesil teknolojilere geçişte geri kalınmaması hedeflenmiştir. İmzalanan protokol ile başlayan

işbirliğinin sonucu olarak TÜBİTAK Kamu Araştırmaları Grubu'na "Ulusal IPv6 Protokolü Altyapısı Tasarımı ve Geçiş Projesi" teklif edilmiştir. Projede Telekomünikasyon Kurumu müşteri, ULAKBİM yönetici, Gazi Üniversitesi ve Çanakkale 18 Mart Üniversitesi proje yürütücüsü kurumlardır. Projenin hayata geçmesi ile Türkiye'nin yeni nesil IP protokolüne geçiş stratejisinin belirlenmesi ve yapılacak olan Ar-Ge çalışmaları ile teknik anlamda Türkiye'nin de teknolojiyi üretir bir ülke olmasına katkıda bulunulması amaçlanmaktadır. ULAKNET ağına IPv6 yayma çalışmalarını yürüten ULAK6NET IPv6 görev gücü tarafından yapılan çalışmalarla IPv6 adresi alan uç sayısı 18'e çıkartılmıştır.

2008 Şubat döneminde IPv6 konusunda TÜBİTAK'a Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile birlikte sunulan KAMAG projesi dışında, İnternet Servis Sağlayıcılarının, ULAKNET ile IPv6 servislerini test edebilecekleri bir trafik değişim noktası oluşturulmuş ve bu noktaya bağlantının kurallarını belirleyen bir protokol oluşturulmuştur.

ULAKBİM 2008-2012 Stratejik Planının 'Ulusal bilimsel yayınlar portalı' amacına yönelik olarak yapılan çalışmalar:

Ulusal Açık Ders Malzemeleri Konsorsiyumu çalışmaları kapsamında uadmk.org.tr acikders.org.tr, tocw.org.tr, ocw.org.tr, opencourseware.org.tr, uadmk.org, acikders.org alan adlarıyla servis veren proje web sayfası konsorsiyuma hizmet vermeye devam etmiştir.

Ulusal Bilimsel Yayınlar Portalının en önemli ayağını oluşturacak "Ulusal Entegre E-Kütüphane Sistemi" projesi için, DPT Stratejik Eylem Planı kapsamındaki sorumlu ve ilgili kuruluşların desteği ile projelendirilip TÜBİTAK'a 2008 Şubat ayında sunulmuştur. Bu proje ile, ülkemizdeki tüm kütüphanelerin koleksiyon bilgilerinin yer aldığı ve bunların tek bir arayüzden taranabildiği, kayıt paylaşımının yapılabildiği ve kütüphaneler arası ödünç alma/verme hizmetinin verilebildiği modüllerden oluşan, Ulusal Entegre E-Kütüphane Sistemini aktif hale getirmek amaçlanmıştır. Fakat proje bilimsel panel aşamasında revizyon önerisi ile reddedilmiştir. Projenin önemi sebebiyle daha fazla gecikme olmaması için iç kaynaklardan tedarik edilen iş gücü ile, en azından bir Ulusal Toplu Katalog'un oluşturulması için çalışmalara devam edilmiştir. 2008 yılı sonunda yazılımın beta sürümüne Milli Kütüphane, YÖK, TÜBİTAK projelerinin dahil olduğu ULAKBİM kayıtları ve bazı üniversite kayıtları ile birlikte toplam yaklaşık 2.300.000 kayıda ulaşılmıştır.

Strateji kapsamında daha önce Ulusal Bilimsel Yayınlar portalı için hayata geçirilmiş olan Belge Sağlama, Ortak Belge Sağlama (OBES), Süreli Yayın Otomasyonu, Ulusal Veri Tabanları, Konu Atıf Tarama, Makale İstek Sistemi, Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik Programı, ULAKBİM WEB sayfası altyapısının hazırlanması v.d. için yedekleme, yamalama, bakım ve güncellemelerini gerçekleştirmiştir.

ULAKBİM 2008-2012 Stratejik Planının 'Ulusal Grid Altyapısı' amacına yönelik olarak yapılan çalışmalar:

2008 yılında, ULAKNET çapında verimli olarak kullanılmayan hesaplama ve depolama kaynaklarının envanter çalışmasını gerçekleştirilmiş ve Türk Ulusal Grid Altyapısının II. Fazının planlanması için çaba gösterilmiştir. ULAKBİM'in TARAL bütçesinden TÜBİTAK Bilim Kurulu desteği ile gerçekleştirdiği TUGA Projesi (Yüksek Başarılı Bilgisayar Merkezlerinin Kurulması ve Ulusal Grid (TR-Grid) Altyapısının Oluşturulması) 2007 yılı sonunda tamamlanmış ve TUGA projesi, kurulu bir TR-Grid altyapısının ötesinde Avrupa grid ağının bir parçası olarak ulusal ve uluslararası sanal hesaplama organizasyonları aracılığı ile araştırmacılara 7/24 hizmet verebilen uzmanlaşmış bir sistemi ortaya çıkarmıştır. Projenin hedeflediği ulusal ve uluslararası "grid sanal organizasyonları" aracılığı ile farklı disiplinlerdeki çok sayıda araştırmacıya bilimsel çalışma ortamı sağlanmıştır. Fakat araştırmacılardan gelen yoğun talep ile 2009 ve sonrası kaynak isteklerine cevap veremeyecek durumda kalınacağına anlaşılmış ile, DPT'ye 2009-2011 dönemi için bir altyapı iyileştirme projesi sunulması planlanmış ve DPT, sunulan projenin desteklenmesine karar vermiştir.

ULAKBİM 2008-2012 Stratejik Planının 'AB altyapı ve grid projeleri' amacına yönelik olarak yapılan çalışmalar:

Güney Kafkas ülkeleri eğitim ve araştırma ağlarını Avrupa Akademik Ağı (GEANT)'a bağlayacak olan Black Sea Interconnection (BSI) projesinin, 7. Çerçeve program kapsamında Avrupa komisyonu tarafından desteklenmesi 2007'de kabul edilmiş, 2008 yılı Mart ayında başlamıştır. TÜBİTAK ULAKBİM koordinatörlüğünde,

Yunanistan, Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan'ın katılımıyla yürütülecek proje 1.862.000 Avro bütçeli olup, bunun 1.400.000 Avrosunu Avrupa Komisyonu desteği oluşturmaktadır ve projenin süresi 24 aydır.

ULAKBİM TR-Grid yapılanması ile AB 6. Çerçeve programında yer alan ve katılım gösterdiği grid projelerindeki başarısını 7. Çerçeve kapsamında EGEE-III ve SEE-GRID-SCI projelerine katılarak sürdürmüştür. EGEE-III ve SEE-GRID-SCI projeleri Mayıs ayında başlamıştır.

CERN (Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi) tarafından yürütülmekte olan Yüksek Enerji Fiziği LHC deney sisteminden 2008 yılı içinde devasa miktarda veri elde edilmesi öngörüldüğünden, TR-Grid altyapısının bu veri paylaşımı ve depolama sisteminde bir "tier-2" merkez olabilmesi için gerekli idari ve teknik çalışmalar TAEK (Türkiye Atom Enerjisi Kurumu) ve ULAKBİM koordinasyonunda sonuçlandırılmış ve Tr-Grid altyapısı tüm bileşenleriyle veri aktarımına hazır hale gelmiştir.

22-26 Eylül tarihlerinde İstanbul Harbiye Askeri Müzesinde ULAKBİM organizasyonunda düzenlenen EGEE'08 konferansına 49 farklı ülkeden 550 kişi katılmış (İsviçre'den 72, İtalya'dan 63, Fransa'dan 50, İngiltere'den 38, Almanya'dan 25 kişi), 5 günde 7 ayrı salonda, yaklaşık 100 oturum, 12 farklı demo gösterisi, 15 farklı sergi ve 60 tane poster sunumu gerçekleştirilmiştir.

ULAKBİM, 2008 yılında FP7-ENV-2008-1 için SharEARTH, FP7-REGPOT-2008-1 için STRES-HPC projelerine verdiği teklifler reddedilmiş olup, FP7-Infrastructure-2008-1 için SEERA-EI (Southeast European Research Area for Infrastructures) ve GEANT3 projeleri 2009 yılında başlamak üzere kabul edilmiştir.

ULAKBİM 2008-2012 Stratejik Planının 'Bilgi kaynaklarına akademik erişimi yaygınlaştırmak ve bilimsel bilgi üretimini artırmak' amacına yönelik olarak yapılan çalışmalar:

Ülkemizdeki akademisyenlerin bilimsel araştırma faaliyetlerine kaynak sağlamak amacıyla bilgi kaynakları ve hizmetleri ulusal ölçekte verilmeye devam edilmiş ve ilgili kullanıcıların bilgi ihtiyaçları değerlendirilmek koşulu ile koleksiyon analizleri yapılarak koleksiyon geliştirme stratejileri gözden geçirilmiştir. Bu kapsamda 2008 yılında gerek kurumsal bilgi kaynakları üyelikleri, gerekse ulusal lisanslama çalışmalarına ait yayıncı ve ürün değerlendirme çalışmaları yürütülmüştür.

Uluslararası yayıncıların bilgi kaynaklarına ulusal lisans kapsamında abonelik çalışmaları yayıncıların politikaları doğrultusunda tek tek üyelerin basılı dergi abonelikleri, kurum bünyesindeki araştırmacı sayıları (lisans, l.üstü, ö.görevlisi vd.) hastanelerde uzman araştırmacı ve yatak sayıları vb. gibi çeşitli parametreler üzerinden gerçekleştirilmektedir. Bir sonraki yıl aboneliklerinin belirlenebilmesi için ilgili detaylı çalışmaların 1 yıl öncesinden tamamlanması gerekmektedir. Bu kapsamda, 2009 Kurumsal ve ulusal lisans aboneliklerine yönelik, tek tek tüm üye kurumların ilgili bilgileri de elde edilerek, ulusal lisans için talep edilen bilgi kaynaklarına ilişkin konsorsiyal ön çalışmalar (dergi kapsamı, etki değerleri, konu dağılımları, üyelerin konu alanları ile örtüşmeler, mevcut kullanım durumları vd.) ve müzakereler yürütülmüştür.

TÜBİTAK EKUAL veri tabanlarından 14.000.000 tam metin makele indirimi ve öz/indeks veri tabanlarından ise 3.000.000 tarama yapılmıştır. CABİM bilgi hizmetlerinden 2008 yılında 67.283 kullanıcı faydalanmıştır.

Küresel ekonomik kriz de dikkate alınarak 2009 yılı ulusal lisans bütçesinin 25.000.000 TL ile sınırlandırılması nedeniyle abonelik öncelikleri ve lisans yenilemelerine ilişkin gözden geçirmeler yapılmış; 2009 yılı için araştırmacılar ve üyeler tarafından en çok talep edilen ve henüz EKUAL kapsamında bulunmayan Springer ve Wiley Blackwell yayınevlerinin dergilerine ait lisanslama çalışmaları sonuç aşamasına getirilmiş olmakla birlikte Ulusal lisans kapsamına yeni ürün ve kaynak dahil edilememiştir. Yanı sıra bütçe, kullanım ve lisans değerlendirme çalışmaları doğrultusunda BMJ ve EV-2 veri tabanları ile, Sağlık Bakanlığı'na bağlı Eğt. Arş. Hastaneleri'nin kullanımına açık bulunan WoS, EMBASE, Xpharm, OVID LWW ve NSI veri tabanlarına ait lisansların 2009'da iptaline karar verilmiştir.

Ulusal lisans kapsamındaki e-bilgi kaynaklarının ortak arayüzden taranabilmesi amacıyla kullanılan TDNET federe arama motoru sistemine ait yıllık değerlendirmeler yapılmıştır. Buna göre, 2009 yılında ilgili sistem alt yapısı üzerinden "uzaktan erişim" hizmeti sunma ve koleksiyon yönetimi (koleksiyon analizi, kullanım bilgileri,

otomatik bilgi üretimi ve güncellemeler) araçları kullanılarak, mevcut ulusal bilgi hizmetlerinin işlem akışına yönelik sistem analizi çalışmaları tamamlanmıştır. 2009 yılında, ilgili konuda teknik destek sağlanmasını takiben mevcut sistemin yeniden yapılandırılması çalışması yapılacaktır.

ULAKBİM 2008-2012 Stratejik Planının ‘Kütüphaneler arası İşbirliği ve Kaynak Paylaşımı’ amacına yönelik olarak yapılan çalışmalar:

ULAKBİM’in diğer akademik kütüphaneler ve TÜBİTAK Enstitüleri ile işbirliğinin geliştirilmesi ve koleksiyon geliştirme çalışmaları çerçevesinde 2008 yılında iki ortak toplantı gerçekleştirilmiştir. İlk toplantıda; TÜBİTAK Enstitülerinin bilgi kaynakları (basılı ve elektronik dergi ile veri tabanı) ihtiyaçlarının tespiti, sorunlar ve bilgi hizmeti talepleri ve işbirliğinin daha ekonomik yöntemler ile geliştirilmesi konusunda görüş alışverişinde bulunulmuştur. İkinci toplantı, Ankara ilinde bulunan üniversite kütüphanelerinin mevcut işbirliği çalışmalarındaki (OBES) durumu ve geleceğe dönük yapılabilecek diğer bilgi hizmetleri ve kaynak paylaşımı üzerine odaklanmıştır. Yapılan toplantılar ve mevcut durumun analizi ile fizibilite çalışmaları 2008 yılı sonunda tamamlanmıştır.

Ülkemizdeki araştırmacılara ulusal ölçekte yayın ve kaynak temininde bulunmak için ulusal lisans dışında kalan özel bilgi kaynaklarımızın gerek yerinde, gerekse uzaktan belge sağlama ve OBES sistemleri üzerinden kullanımlarının etkinleştirilmesi esastır. E-bilgi kaynaklarının etkin kullanımı ve paylaşımı ülkenin mali kaynaklarının verimli kullanılmasının da temel koşuludur. Bu nedenle, ülkemizdeki başta akademik bilgi merkezleri arasında koleksiyon geliştirmede işbirliği ve kaynak paylaşımı alt yapısının geliştirilmesi gerekmektedir. Kaynak paylaşımı için temel gerekliliklerden biri olan toplu katalog ve kütüphaneler arası belge sağlama ve ödünç verme sistemi (ILL)’nin ulusal ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirilmesi yönünde 2008 yılında yazılım geliştirme ve teknik alt yapı çalışmalarına ağırlık verilmiştir.

2009 yılında, Ulusal Toplu Katalog projesi ışığında işbirliği, belge sağlama ve kaynak paylaşımı konusunda uygulama çalışmalarına başlanması planlanmaktadır.

ULAKBİM 2008-2012 Stratejik Planının ‘Ulusal Elektronik Kaynak Arşivi Oluşturma’ amacına yönelik olarak yapılan çalışmalar:

ULAKBİM ve ülkemizdeki üniversite kütüphaneleri tarafından abone olunan temel ve önemli elektronik bilgi kaynaklarını, dünyadaki ulusal bilgi merkezleri örneklerinde de olduğu üzere, ULAKBİM’de yerel olarak arşivleme koşulu ile “ulusal e-kaynak arşivi” oluşturmak amacımıza yönelik olarak örnek uygulamalar incelenerek ayrıntılı bir sistem değerlendirme raporu hazırlanmıştır. Buna paralel olarak arşivlenecek öncelikli içerik ve kaynakların tespiti ve buna ilişkin ön çalışmalar yapılmış, ancak “ulusal arşiv” oluşturma çalışmasının öncelikle ciddi bir teknik alt yapı ve destek, ayrı bütçe ve insan kaynağı gerektirmesi nedeniyle 2009 yılında projelendirilmesine karar verilmiştir.

Halihazırda abonelik modeli dışında onsite anlaşmaları yapılan ve bu doğrultuda kaynak dataları ULAKBİM’e lokal olarak da sağlanan yayıncı paketlerinden olan Elsevier ScienceDirect, IOP ve IEEE veri tabanlarına yönelik çalışmalara 2008’de de devam edilmiştir. İlgili yayıncı paketlerinde iletilmemiş eksik dataların temini konusunda yayıncı ile çalışmalar yürütülmekte ve iletilen ilgili dataların fiziksel ortamda yedeklemeleri de yapılmaktadır. IOP ve IEEE veri tabanlarına ait eksik verilerin tamamlanması arşivleme sistemi yeniden yapılandırılması çalışmaları sonrasına bırakılmıştır. Zira yayınevlerinin data iletim ve indeksleme formatlarındaki farklılık ve bunların etkin işletilebilir bir sistem (hosting sisteminde ilişkin ön değerlendirmeler de yapılmıştır) üzerinden indekslenmesi ve erişime sunulması gerekmektedir. Bu nedenle, alt yapı sorunu ve sistem ihtiyaçlarının henüz karşılanamaz durumda olması nedeniyle içerik geliştirme ve onsite anlaşmalar zorunlu olarak bir sonraki yıla bırakılmıştır.

İlgili alt yapının sağlanması sonrasında öncelikli olarak TÜBİTAK EKUAL kapsamındaki tam metin yayıncıların dergilerinin (üyelerin abonelik koşulları doğrultusunda) lisanslar doğrultusunda lokal temini ve arşivlenmesi

hedeflenmekte, devamında ise önemli yayıncıların ve özel paketlerin arşivlenmesi yönünde müzakerelere başlanması planlanmaktadır.

ULAKBİM 2008-2012 Stratejik Planının ‘Ulusal Bilgi Ürünleri Üretme, Geliştirme ve Erişime Sunma’ amacına yönelik olarak yapılan çalışmalar:

4 adet konu bazlı ulusal veri tabanlarımız kapsamında, ülkemizde yayınlanan akademik dergilerin uluslararası akademik yayıncılık kriterleri doğrultusunda değerlendirme çalışmaları yürütülmüş ve sisteme dahil edilen dergilerin veri girişi, indeksleme, tam metin arşivleme vb. türü işlemleri gerçekleştirilmiştir. Ayrıca ulusal veri tabanlarında indekslenen, izlenen ve başvuruda bulunan dergilerin elektronik sistem üzerinden takibi (editör yazışma, dergi sayıları, hakem raporları, sözleşme), dergi sayılarının elektronik olarak iletimi ve kurul dergi değerlendirme ve izlemelerinin elektronik ortamda yapılmasına yönelik olarak yazılım hizmet alımı ile bir “Dergi Takip Sistemi” geliştirilmiş ve verilerin ilgili sisteme aktarımı ve düzenlenmesi tamamlanmıştır. Dergi sayılarının ULAKBİM’e elektronik ortamda iletimini sağlamak gerek ilgili işlem süreçlerinin ve gerekse tam metin açık erişim çalışmalarının hızlanmasını sağlayacaktır. Editör ve kurul modellerine ilişkin değerlendirme ve düzenlemeler üzerinde hala çalışılmaktadır.

2008 yılında, ulusal veri tabanları kurullarının çalışmalarını düzenlemek ve her kurul için ortak olacak bir “Kurul Çalışma İlkeleri” geliştirilmiştir. Benzer şekilde dergi editörlükleri ve TÜBİTAK Proje sahiplerinin ürünün ilgili veri tabanlarında tam metin erişime sunulabilmesine yönelik “Sözleşme” metni yenilenmiş, her iki çalışma dokümanı da TÜBİTAK Hukuk Müşavirliği’nin görüş ve değerlendirmesine sunulmuştur.

Uluslararası nitelikte bilgi ürünleri geliştirme konusunda ülkemizde öncü bir Merkez olarak, ulusal akademik bilgi sistemimizin etkinleştirilmesine oldukça önemli bir katkı sağlamaktayız. 2008 yılında mevcut veri tabanlarındaki kayıt sayılarının yanı sıra tam metin erişilebilen dergilerin sayılarını artırmak için gerekli girişimler yapılmış ve bu konuda önemli yol alınmıştır. Aynı zamanda yeni akademik bilgi ürünlerinin (e-bilgi kaynakları) geliştirilmesi yönünde CABİM bünyesinde ön çalışmalar yapılmıştır. Ancak ilgili çalışmaların (veri tabanları arayüzlerinin revize edilmesi, uluslararası dijital metadata standartlarına uygun hale getirilmesi, yurt dışı alan indeksleri ve Google Scholar üzerinden erişime açılması vd.) ve yeni bilgi sistemlerin hayata geçirilmesi için yazılım, sistem ve insan kaynağına ihtiyaç duyulmaktadır.

Önümüzdeki süreçte uygulamaya alınmak üzere çalışmaları belirli ölçüden tamamlanan yeni bilgi sistemlerinden biri “Ulusal yayın ve atıf sistemi”, diğeri ise “Ulusal bildiriler veri tabanı”dır.

Ülkemizdeki akademik yayıncılık ve bilgi üretim sisteminin etkinliğini ve verimliliğini önemli ölçüde değiştirecek olan “Ulusal yayın ve atıf sistemi”nin 2009 yılında Kültür Bak. Milli Küt. Gn. Müdürlüğü ile ortaklaşa olarak TÜBİTAK KAMAG Projesi olarak sunulması planlanmaktadır. Bunun için, öncelikle mevcut demo yazılım incelenip, dünyadaki mevcut ulusal atıf sistemleri de (Çin, Brezilya, Japonya, Avrupa vd.) değerlendirilerek; araştırmacı, kurum, dergi bazında yayın ve atıf performans analizleri, grafikleri ve işbirliklerine yönelik bibliometrik veri üreten uluslararası yayıncılık teknoloji standartlarında bir sistem tasarımı yapılmıştır.

Ülkemizde düzenlenen hakemli konferans ve toplantılara ait bildirileri içeren özgün bir sistem olacak olan “Ulusal Bildiriler Veri Tabanı” sistem tasarımı raporu hazırlanmış ve gerekli tüm planlamalar CABİM bünyesinde tamamlanmıştır. Buna göre, başta mühendislik ve sağlık bilimleri olmak üzere günümüzde önemli birer bilgi kaynağı niteliğindeki bildirilerin (proceedings) metin, görüntü ve ses formatındaki verilerini içerecek şekilde ulusal bir bilgi kaynağı olarak geliştirilmesi için gerekli yazılım ve teknik alt yapının sağlanmasını takiben veri tabanı geliştirme çalışmalarına ivedilikle başlanacaktır.

2008’de aynı zamanda, ulusal bilimsel içeriğe uluslararası platformda erişimin yaygınlaştırılması amacıyla bazı girişimlerde de bulunmuş; ISI’ya girecek Türkçe dergiler için danışmanlık görevi üstlenilmiştir. Bu kapsamda Ulusal Veri Tabanlarında dizinlenen dergiler, veri tabanları kurulları tarafından belirlenen kriterler doğrultusunda seçilerek ISI Thomson Reuters’a iletilmiş ISI WoS’da indekslenen Türkçe dergi sayısında 2008 yılında önemli bir ivme kazanılmıştır. Türkçe veri tabanlarının yurt dışı diğer sistemler üzerinden de erişilebilir olmasına yönelik lisans değerlendirmeleri de devam etmektedir.

3.2. Performans Sonuçları Tablosu

Tablo 9 : Performans Sonuçları Tablosu

BÜTÇE YILI	2008							
STRATEJİK AMAÇ								
Performans Ölçütleri	Açıklama	2004 (G)	2005 (G)	2006 (G)	2007 (G)	2008 (G)	2008 (H)	Hedeften Sapma (%) (100×G/H)
1. İnternet Erişim Hızı (Giriş/Çıkış, Mbps)	ULAKNET İnternet erişim kapasitesi	775	1.500	2.000	2.000	4.000	5.000	80
2. Avrupa Akademik Ağı (GEANT) Bağlantı Hızı (Giriş/Çıkış, Mbps)	ULAKNET-GEANT bağlantı kapasitesi	155	622	622	622	5.000	5.000	100
3. Toplam erişilebilen dark fiber uzunluğu(km)	ULAKNET2 kapsamında sahip olunan veya direk erişilebilen dark fiber kablo uzunluğu	5	5	5	5	5	700	0,71
4. Üniversitelerin omurgaya toplam erişim kapasitesi (Mbps)	Üniversite ana uçlarının omurgaya toplam erişim kapasitesi	2.652	3.072	3.681	4.255	6.980	30.000	23,27
5. Diğer araştırma kuruluşlarının ULAKNET'e erişimi (Mbps)	Kamu AR-GE kuruluşlarının omurgaya erişim kapasitesi	288	330	350	641	709	2.000	35,45
6. Ulak-CSIRT'da sonuçlandırılan Olay kaydı (%)	Olay kaydı girilen bilgisayar güvenlik ihlallerine müdahale edilme yüzdesi				35	40	40	100
7. Ulusal Bilimsel Yayınlar portalı (tamamlama yüzdesi)	Birçok yazılım, modül, arayüzden oluşan Portalın tamamlanma yüzdesi			15	50	75	75	100
8. Toplam Veri	ULAKNET	7	23	29	46	60	60	100

Depolama Kapasitesi (Tbyte)	hizmetlerinin sunulduğu sunuculardaki toplam disk kapasitesi							
9. TUGA CPU gücü (kSI2K)	Ulusal Grid Altyapısındaki işlemci gücü kapasitesi		100	1.750	1.950	2.500	2.000	125
10. TUGA disk kapasitesi (Tbyte)	Ulusal Grid Altyapısındaki depolama kapasitesi		6	10	112.5	500	500	100
11. AB Projeler kapsamında desteklenen araştırmacı sayısı	AB projelerinden çalıştırılan proje elemanı sayısı		1	5	9	7	10	70
12. Katılınan AB ÇP proje sayısı	Yıl içinde ortağı olarak çalışılan AB proje sayısı	2	2	4	4	7	8	87,5
13. CABİM kullanıcı sayısı	Bilgi hizmetlerinden Merkeze gelerek ve Web tabanlı üyelik sistemi aracılığı ile yararlanan kullanıcılar	24.171	49.782	43.200	58.166	67.283	58.500	115
14. Veri tabanlarından yapılan tarama sayısı	Uluslararası ve ulusal elektronik veri tabanlarından yapılan tarama (search) sayısı	390.859	625.261	3.199.403	3.498.692	3.574.946	3.650.000	
15. TÜBİTAK EKUAL projesi kapsamında hizmet verilen araştırmacı sayısı	EKUAL projesi kapsamında hizmet verilen araştırmacı sayısı	-	-	-	-	9.077	-	-
16. ULAKBİM ulusal veri tabanları bibliyografik kayıt sayısı*	Veri tabanlarında yer alan/indekslen en kayıt (record) sayısı	57.772	67.461	77.102	86.317	90.895	-	-
17. Ulusal veri tabanlarındaki Türkçe “tam metin” kayıt sayısı *	Ulusal veri tabanlarında Türkçe tam metin olarak erişime açılan makale ve proje sayısı	5.092	7.471	9.626	12.277	13.537	-	-
18. Belge Sağlama Hizmetleri aracılığı ile sağlanan yayın sayısı	ULAKBİM Belge Sağlama hizmetleri (UBSS ve MİS) aracılığı ile karşılanan	204.963	163.027	123.629	92.892	70.179	90.000	77,98

	belge (makale vd.) istekleri							
19. UBYT programına "başvuru" sayısı	ULAKBİM UBYT programı aracılığı ile teşvik verilen başvuru sayısı	23.422	15.415	17.546	24.089	20.989	26.000	80,73
20. UBYT programınca teşvik verilen "araştırmacı" sayısı	Yıl içinde UBYT programınca desteklenen yazar sayısı	10.435	8.961	10.727	12.244	12.118	13.000	93,22
21. UBYT programınca teşvik verilen "yayın" sayısı	Yıl içinde UBYT programınca desteklenen yayın sayısı	10.962	8.259	9.877	13.453	12.272	14.000	87,66
22. Eğitim toplantısı, konferans ve çalıştay sayısı	Kurum olarak ev sahipliği yaptığımız ve düzenlediğimiz toplantılar ve katılımcı sayısı	2	4	18	15	8	16	50

*: Bu iki ölçüt kümülatif hesaplanmıştır.

3.3. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Performans Ölçütleri	2008 Gerçekleşme	2008 Hedef	Hedeften Sapma (%) (100×G/H)
2. İnternet erişim Hızı (Giriş/Çıkış,Mbps)	4.000	5.000	80

Sapmanın Nedenleri: Kamu İhale Kurumu gerekleri yüzünden 2009 yılı Haziran ayında hedef gerçekleştirilecektir.

Performans Ölçütleri	2008 Gerçekleşme	2008 Hedef	Hedeften Sapma (%) (100×G/H)
3. Toplam erişilebilen dark fiber uzunluğu(km)	5	700	0,71

Sapmanın Nedenleri: Bürokratik engeller ve Telekom altyapı sektöründeki düşük rekabet nedeniyle projede beklenenden daha yavaş ilerleme sağlanabilmektedir. 2009 yılında yol alınacağı düşünülmektedir.

Performans Ölçütleri	2008 Gerçekleşme	2008 Hedef	Hedeften Sapma (%) (100×G/H)
4.Üniversitelerin omurgaya toplam erişim kapasitesi (Mbps)	6.980	30.000	23,27

Sapmanın Nedenleri: Özellikle fiber optik kablo erişiminde yaşanan yavaşlık hedefin tutturulmasında başarısızlığa sebep olmuştur. Ayrıca, yeni kurulan üniversitelerin yatırım bütçelerinin yeterli olmaması hedeflenen değerlere ulaşamamasına katkısı olmuştur.

Performans Ölçütleri	2008 Gerçekleşme	2008 Hedef	Hedeften Sapma (%) (100×G/H)
5. Diğer araştırma kuruluşlarının ULAKNET'e erişimi (Mbps)	709	2.000	35,45

Sapmanın Nedenleri: Metroloji Genel Müdürlüğü ve Kandilli Rasathanesi vb. kamu kurumları ile yapılması planlanan bağlantıların ilgili kurumlardan kaynaklı olarak 2008'de gerçekleşmemesi nedeni ile hedef yakalanamamıştır.

Performans Ölçütleri	2008 Gerçekleşme	2008 Hedef	Hedeften Sapma (%) (100×G/H)
11.AB Projeler kapsamında desteklenen araştırmacı sayısı	7	10	70

Sapmanın Nedenleri: Proje elemanı istihdamında avrodaki dalgalanmalardan dolayı daha konservatif davranılmıştır.

Performans Ölçütleri	2008 Gerçekleşme	2008 Hedef	Hedeften Sapma (%) (100×G/H)
13.CABİM kullanıcı sayısı	67.283	58.500	115

Sapmanın Nedenleri: ULAKBİM üye sayısında ki artış umulandan daha fazla rakama ulaştığı için hedef aşılmıştır.

Performans Ölçütleri	2008 Gerçekleşme	2008 Hedef	Hedeften Sapma (%) (100×G/H)
18. Belge Sağlama Hizmetleri aracılığı ile sağlanan yayın sayısı	70.179	90.000	77,98

Sapmanın Nedenleri: EKUAL projesinin hayata geçirilmesinin ardından, elektronik kaynakların okuyucuya yerinde ulaştırılması sağlanmıştır. Bu nedenle merkezimizden ilgili kaynaklardan belge sağlama isteği belirli ölçüde azalma göstermiştir.

Performans Ölçütleri	2008 Gerçekleşme	2008 Hedef	Hedeften Sapma (%) (100×G/H)
19. UBYT programına "başvuru" sayısı	20.989	26.000	80,73

Sapmanın Nedenleri: UBYT sistemi tamamen yayın sahibi yazarların sisteme başvuru yapma koşuluna bağlıdır. Bu nedenle, 2008'deki sisteme başvuru yapan kişi sayısı beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Performans Ölçütleri	2008 Gerçekleşme	2008 Hedef	Hedeften Sapma (%) (100×G/H)
20. UBYT programınca teşvik verilen "araştırmacı" sayısı	12.118	13.000	93,22

Sapmanın Nedenleri: PÖ 19'a bağı olarak UBYT sistemine başvuran araştırmacı sayısı verileri de beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Performans Ölçütleri	2008 Gerçekleşme	2008 Hedef	Hedeften Sapma (%) (100×G/H)
21. UBYT programınca teşvik verilen "yayın" sayısı	12.272	14.000	87,66

Sapmanın Nedenleri: PÖ 19'a bağı olarak UBYT sistemine başvuran araştırmacı sayısı verileri de beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Performans Ölçütleri	2008 Gerçekleşme	2008 Hedef	Hedeften Sapma (%) (100×G/H)
22. Eğitim toplantısı, konferans ve çalıştay sayısı	21	16	50

Sapmanın Nedenleri: EKUAL kapsamında üye kurum sayısındaki artış nedeniyle eğitim faaliyetlerinde de artış olmuştur.

4.KURUMSAL KABİLİYETve KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

4.1. Üstünlükler

- Ulusal çapta hizmet anlayışı
- Türkiye akademik ağ altyapısını oluşturma ve geliştirme
- Yeni teknolojilere açık olma ve uyarlama yeterliliği
- Türkiye'nin en zengin basılı ve elektronik dergi koleksiyonuna sahip olma
- Geniş bir kullanıcı kesimine hitap edebilme
- Teknik altyapı olanakları
- Nitelikli ve deneyimli insan gücü
- Uluslararası ilişkilerde temsil gücü
- Etkili bir kurumsal imaj
- Yazılım üretebilme
- İş ve ürün geliştirebilme
- Sektörde tek olma

4. 2. Zayıflıklar

- Uçtan uca anahtarlama teknolojisinin kullanılmaması
- Teknolojik değişime uyum hızı ve güçlü teknolojik donanım
- Telekomünikasyon altyapısına bağımlı olmak
- Ulusal girişimler ve işbirliği çalışmalarının yetersizliği
- Üniversitelerle organik bağın bulunmaması
- Finansal bağımlılık
- Bina mülkiyetine sahip olmama
- Şehir merkezine uzaklık
- Tanıtım eksikliği
- Kalite yönetim sisteminin olmaması
- Yönetimin sık değişmesi

4. 3. Değerlendirme

ULAKNET2 projesinin gerçekleşmesi ile ilgili TÜBİTAK kanununda gerekli değişiklikler yapılmasına ve telekomünikasyon sektöründe altyapı rekabeti konusundaki engeller kaldırılmasına rağmen, ULAKNET2 projesinin gerçekleştirilmesi kamu kurumları arasında eğitim ve araştırma amaçlı bir işbirliğini gerektirmektedir.

Özellikle e-altyapılar konusunda ulusal bir politikanın olmaması ve kurumlar arası işbirliğini sağlayacak mekanizmaların kurulamamış olması, projenin hayata geçişini geciktirmektedir. Benzer şekilde sektörde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan lisans alan altyapı operatörlerinin, önceki yıllarda fiber optik kablo kiralamaktan ziyade, Türk Telekom'un kapasite kiralama yöntemini daha düşük tarifelerle satmak üzere benimsemiş olmaları, projenin önündeki engellerden birini oluşturmaktaydı. Bu konuda kamu kurumları arasında işbirliğinin sağlanması ile 2009 yılında yol alınması planlanmaktadır.

Diğer yandan, 2008 yılından itibaren lisanslı altyapı operatörlerinin ULAKBİM'e fiber optik kablo kiralama yönünde strateji değiştirmiş olmaları, altyapının sahibi olmanın maliyetli olduğu güzergahlarda kiralama stratejisinin de kullanılabileceğini göstermektedir. Daha ötesinde; Ankara-İstanbul-İzmir üçgeni ve İstanbul şehir içinde bu yöntemin kullanılabilmesinin önündeki tek engel olan uzun yıllara sarkan ihale yapabilme olanağının önü, 2008 yılında 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 28.maddesi ve TÜBİTAK Kanununun 9.maddesine 5798 sayılı kanunun 5.maddesiyle eklenmiş Ek Fıkrasına göre açılmış olmasından dolayı 2009 yılında bu konuda ilerlemeler sağlanacağı düşünülmektedir.

Uluslararası önde gelen yayınevlerine ait bilgi kaynaklarını ülkemizdeki akademik kurumlarda yer alan araştırmacıların erişimine açtıktan sonra, diğer Kamu AR-GE kurumları ile özel ihtisas kütüphaneleri ve EKUAL kapsamı dışında kalan diğer kurum ve kuruluşlardan gelen sisteme dahil olma taleplerindeki artış, mevcut yapının gerek teknik, personel gerekse finansal açıdan bu talebi karşılamaya yeterli olmaması nedeni ile karşılanamıştır. Bununla ilgili olarak çalışmalar ilerleyen zamanlarda devam edecektir.

Mevcut bilgi hizmetlerinin, kullanıcı talepleri doğrultusunda uzaktan verilmesi ile ilgili sistemin henüz gerçekleştirilememesi de merkezin hizmetlerinden faydalanan araştırmacı sayısının düşük kalmasına neden olmuştur.

Ek-1: Harcama Yetkilisinin İç Kontrol Güvence Beyanı

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI ²

Harcama yetkilisi olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için idare bütçesinden harcama birimimize tahsis edilmiş kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanıldığını, görev ve yetki alanım çerçevesinde iç kontrol sisteminin idari ve mali kararlar ile bunlara ilişkin işlemlerin yasallık ve düzenliliği hususunda yeterli güvenceyi sağladığını ve harcama birimimizde süreç kontrolünün etkin olarak uygulandığını bildiririm.

Bu güvence, harcama yetkilisi olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.³

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.⁴

ULAKBİM – 16.02.20090

Prof.Dr. Cem SARAÇ

ULAKBİM Müdürü

² Harcama yetkilileri tarafından imzalanan iç kontrol güvence beyanı birim faaliyet raporlarına eklenir.

³ Yıl içinde harcama yetkilisi değişmişse “benden önceki harcama yetkilisi/yetkililerinden almış olduğum bilgiler” ibaresi de eklenir.

⁴ Harcama yetkilisinin herhangi bir çekincesi varsa bunlar liste olarak bu beyana eklenir ve beyanın bu çekincelerle birlikte dikkate alınması gerektiği belirtilir.